

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katoliškega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Vojska bo.

Zadnji čas se je položaj na Balkanu tako poostri, da je vojska neizogibna. Srbija je sicer odgovorila na obe spomenici, na rusko in avstro-ogrsko. Toda ta odgovora Avstrije ne moreta zadovoljiti. Na glavno vprašanje, ali se hoče Srbija z Avstro-Ogrsko pogajati, Srbija pravzaprav sploh ni odgovorila. Opira se le na to, da spada bosansko vprašanje pred evropsko sodišče. Glede neprestanega oboroževanja se ni niti opravičila.

Gotovo je, da se Srbija le vsled tega tako obnaša, ker pričakuje pomoči od Rusije in drugih velevlasti.

Avstrija je sicer sklenila, da še enkrat poskusi v Belgradu prijateljski korak, če bi se dalo na podlagi zadnje srbske spomenice priti do kakega pogajanja. Toda ravno tako gotovo je, da bo tudi ta korak Avstrije brezuspešen.

Potem nam pa ne preostane nič drugega, nego da odloči orožje. Čakati in mirno gledati, kako se Srbi moč in dan oborožujejo, ne moremo več dalje. Neprestano pripravljanje in oboroževanje naše armade nas mnogo več stane nego vojska. Treba se bo torej pripraviti na vse.

Srbija odgovorila.

Belgrad, 10. marca. Danes popoldne je bilo objavljeno besedilo ruskega opomina od 2. t. m. in srbske okrožnice od 10. t. m. — Prijateljski opomin ruske vlade od 2. t. m. se glasi v glavnem: Konstatiramo z zadovoljstvom, da ostaja srbska vlada pri svojem sklepu, da vztraja pri svojem miroljubnem vedenju, da prepreči vsak oborožen spor med Srbijo in Avstro-Ogrsko in da ne odredi nikakih vojaških ukrepov na meji. Prepričani smo, da življenjski interesi Srbije njej vелеvajo tako vedenje. Zamogeli smo se tudi prepričati, da niso vlasti razpoložene podpirati misli teritorialnih odškodnin v korist Srbije. Srbska vlada naj iz tega sklepa, da bi bil ves napor, pripraviti velevlasti do takega podpiranja, brezuspešen ter da si zamore zagotoviti naklonjenost velevlasti le tedaj, ako ne sili v zahteve, ki bi utegnile dovesti do oboroženega spora z Avstro-Ogrsko. Nam je do tega, da obvarujemo srbsko vlado pred tako nevarnostjo. Upamo, da ostane Srbija zvesta obljubi, da bo sledila nasvetom velevlasti. — Ob enem smo mnenja, da naj srbska vlada izjavi odkrito velevlastim, da ne vztraja pri teritorialnih odškodni-

nah in da prepušča vse, kar se tiče rešitve odprtih vprašanj, sklepu vlasti. Potem se bodo mogle velevlasti potruditi v prid srbskim koristim.

Okrožnica, ki jo je minister zunanjih stvari, Milovanović, odposlal danes popoldne srbskim odposlanstvom v Petrogradu, Berlinu, Londonu, Parizu, Dunaju, Rimu in Carigradu, glasi se sledeče: Sledeč prijateljskim nasvetom carske ruske vlade, časti se kr. srbska vlada naznaniti vam sledečo izjavo s prošnjo, da jo sporočite svoji vladi:

Meneč, da je pravna podlaga Srbije nasproti Avstro-Ogrski ostala po proglašenju aneksije Bosne in Hercegovine normalna, nima Srbija niti namena izzvati vojno s sosedno monarhijo, niti si želi spremeniti svoje pravno razmerje do iste, in hoče še nadalje izpolnjevati svoje sosedne dolžnosti in vzdrževati z Avstro-Ogrsko kakor prej tudi nadalje odnose, ki odgovarjajo vzajemnim gmočnim koristim.

V smislu stališča, kateremu se je Srbija vedno podrejala, da je bosansko-hercegovsko vprašanje evropsko vprašanje in da imajo signatarne vlasti berlinske pogodbe odločevati toliko glede aneksije kolikor tudi glede spremembe člena 25 berlinske pogodbe, izročila Srbija — zanašajoč se na modrost in pravičnost vlasti — svoje stvari brez vsakega pridržka istim, kakor pristojnemu sodišču in dosledno ne zahteva ob tej priliki od Avstro-Ogrske nikake odškodnine niti teritorialne niti politične niti ekonomske.

O srbski spomenici.

Belgrad, 11. marca. Staroradikalni klub je imel večeraj sejo, ki so se je udeležili ministri Milovanović, Pašič in Protič. Zunanji minister Milovanović je govoril o okrožnici in izjavil k temu sledeče: Srbska vlada izjavlja v tej spomenici, da ne zahteva nobenih odškodnin od Avstro-Ogrske. To je čisto naravno, ker Srbija Avstro-Ogrski ne priznava pravice, da bi glede bosansko-hercegovskega vprašanja sama odločevala. Srbija marveč zahteva, da se reši to vprašanje na evropski konferenci, in le pred to bo Srbija po svojih zastopnikih naznanila svoje želje. Milovanović je pristavil, da Rusija, Anglija in Francija vsebinsko te spomenice popolnoma odobravajo. Na vprašanje nekega poslanca, kaj namerava vlada storiti, ako ne pride do konference, je odgovoril Pašič, da Rusija zagotavlja, da se mora to vprašanje le rešiti potom evropske konference. Ako bi ne prišlo do konference, potem bi ostalo vprašanje nerešeno, to je, Rusija bi ne priznala aneksije, kar bi bilo za

Avstro-Ogrsko usodepolno. Srbiji se ne mudi. Čim bolj se rešitev tega vprašanja zavleče, tem več časa dobi Srbija, da se pripravi za vojsko. Srbija noče vojske in je tudi ne bo pričela, dokler jo bo Rusija tako odkritosrčno podpirala ko do zdaj.

Belgrad, 11. marca. V krogih skupščine spomenica ni povzročila nobenega vznemirjenja, in ta vsled izjave vlade, ki je zelo pomirjevalna. Spomenica namreč Srbije v nobenem oziru ne veže, a tudi nima izjave, da odstopi od svojih zahtev. Upanje, da jo bo Rusija podpirala, je veliko. Časniki ostanejo pri tem, da bo Srbija dobila svoje teritorialne odškodnine. Oborožuje se neprestano.

Dunaj, 11. marca. „Allgemeine Zeitung“ poroča, da se je srbska okrožnica označila na merodajnem mestu kot neprimerna, da bi pojasnila položaj, ki ga Avstro-Ogrska zahteva. Ni treba posebej poudarjati, da se naša država konference, ki bi odločevala o vprašanjih, ki se tičejo le nas, na noben način ne more udeležiti. Kajti vsled sporazuma s Turčijo sta postali Bosna in Hercegovina pravna last monarhije. Kar od Srbije zahtevamo, je to, da nam omogoči stopiti z njo v neposredna pogajanja. Z zadnjo srbsko okrožnico se na to glavno zahtevo naše države ni oziralo. Upamo, da bo srbska vlada porabila priložnost, da bo odgovorila na opomine poslanika grofa Forgacha s tem, da bo nudila temelj neposrednim pogajanjem. Upanje, da se bo vsled opominov ruske vlade v Petrogradu srbsko vprašanje preje rešilo, se ni izpolnilo in priznati se mora, da se položaj tudi vsled ruskih opominov v Belgradu ni pojasnil.

Dunajska „Reichspost“ poroča iz Belgrada, da smatrajo tamošnji politični krogi okrožnico srbske vlade le kot pretvezo, da pridobi časa za oborožbo, ki bo koncem tega meseca popolnoma dovršena. Med tem naraste število ruskih prostovoljcev do precejšnje višine, dočim je domačih četašev že zdaj mnogo pripravljenih.

Dne 10. t. m. se je peljalo skozi Carigrad v Belgrad 200 kozakov z dvema častnikoma. Nadaljni prostovoljci iz južne Rusije in s Kavkaza jim bodo sledili.

Nekaj dni se že vrše v vojnem ministrstvu pod predsedstvom vojnega ministra generala Živkoviča velika vojna posvetovanja, ki se jih udeležujejo višji častniki glavnega štaba in častniki, prideljeni vojnemu ministrstvu. Dozdaj so določili za slučaj vojne vse poveljnike; nekaj sedanjih višjih poveljnikov od-

PODLISTEK.

Sedma zapoved.

Poslov. J. Z.

[Dajta.]

Kakor v huđih sanjah se je plazil, plašno vsakemu pogledu se izogibaje, kakor bi se bal ljudij, meneč, da že vsak ve, da so ga tatvine obdolžili. Ko je domov prišel, je bila njegova moč pri kraju in iz mladega, krepkega moža je postal slab, pod težo let onemogel starček.

III. Star pregovor se zopet izpolni.

Praznik Vseh svetnikov in vernih duš dan je zopet prišel. Bilo je otožno jesensko jutro meseca novembra in siva megla se je vlačila čez mrtvaški vrt, kjer so spavali ubogi in bogati, stari in mladi, plemenitniki in navadni in ki so čakali dneva vstajenja, bogati in premožni v krasnih zidanih grobovih, ubogi tesno natlačeni v navadnih jamah. Kakor so bili v življenju skupaj, tako tudi tukaj.

Pri pokopališču ubogih je klečal mož v tanki suknji, ki ga je le slabo branila proti vedno hujšemu vetru. Njegovo blede, upadlo lice, globoko ležeče oči, ki so bile temno obrobjene, so naznanjale dovolj očitno, da je mož komaj pred kratkim prestal težko bolezen.

Tako je tudi bilo v resnici. Lukec Strnad — ta je bil blede, shujšani mož — je komaj pred kratkim okrevaj. Vsled razburjenosti črez dogodek v Drvarjevi tovarni je težko obolel.

Ker ni imel dela in vsled boleznii so porabili kmalu zadnji vinar in beđa družine se je večala vedno bolj.

Dasi je komaj ozdravel in še vedno od skrbij potr, vendar ni hotel opustiti ta dan obiska na grobu starišev in tamkaj pomoliti za nje.

Tako je trudno korakal in šel ven na pokopališče. O, da bi že sam tukaj počival in bil rešen vseh skrbi in bolečin, da bi se sešel z ljubimi stariši tam na onem svetu! Ali vendar — je li smel kaj takšnega sedaj že misliti? Ni li imel skrbeti za ženo in otroke? Njegova dolžnost bi bila Boga prositi za novo moč, da si lahko zboljša stanje.

Lahek šum v bližnjem grmičju ga je zbudil iz temnih misli. Začuden se je ozrl. Gospod, ki se je bližal, gotovo ni hotel obiskati grobove ubogih, bil je bogato oblečen in ponosne postave.

A glej — gospod je res postal pri ubogem grobu ne daleč od Lukeca, ne da bi ga zapazil, je snel klobuk in tiho molil. Črez nekaj časa je zopet počasi korakal naprej in se obrnil k vrstam bogatinov, ki so se kar na oni strani začele.

Lukec pa, ne malo radoveden, je stopil nekaj korakov naprej, da bi čital napis groba, pred katerim je molil tujec. Bilo je s črnimi črkami napisano ime navadnega delavca. Tega grob je obiskal bogati gospod.

Gotovo je bil tukaj pokopan delavec pri tem gospodu, je sklepal Lukec popolnoma prav. To mora biti dober gospod, ki se še delavca tudi po njegovi smrti tako ljubeznivo spominja.

Ko se pa Lukec slučajno po tleh ozre, kjer je prej tujec stal, zapazil je nekaj bliščečega; bila je mošnja s srebrnim obšitkom.

Hlastno je zgrabil Lukec za njo, srce mu je glasno utripalo.

Že enkrat v njegovem življenju je bila mošnja zanj usodepolna in zopet je bila mošnja, ki mu je je slučaj ponujal — ne — ni bil slučaj, kakor je kmalu videl.

Skoraj s tresočimi rokami je oklepal mošnjo. Občutil je, da je bogato napolnjena in en del bi zadovoljal, skrb in revščino tako dolgo zabraniti, da bi zopet zamogel sam delati. A denar ga je skoraj žgal v roki — saj je bila tuja lastnina; njegova dolžnost je, jo kar najhitreje vrniti.

Že par minut pozneje je Strnad došel bogatega tujca, ki je edini mogel zgubiti ob grobu delavca mošnjo. Tujec je stal zdaj pri krasnem nagrobnem spomeniku.

Lukec ni počakal, da bi gospod zmollil. „Gospod“, je zašepetal skoraj brez sapa, „poprej ste nekaj zgubili — mošnjo z vtisnjenim imenom na pokrivalu.“

„Ime „Janko?“, ga prekinje gospod in pogleda na mošnjo, katere izgubo niti občutil dosedaj ni, katero pa je zdaj takoj za svojo spoznal.

Z vidnim veseljem je vzprejel tujec mošnjo, niso bile v njej samo precejšnje svote, ampak tudi zapiski in pisma, katero izgubo bi bil jako občutil.

Bolj iskreno se je torej zahvalil Strnadu in že je odprl mošnjo, da bi vzal iz nje bankovec in ga podaril poštemu možu kot zasluženo plačilo.

Lukec pa, kateremu misel na plačilo niti v glavo ni prišla, je že zopet hotel oditi. Nepoznani gospod ga je pridržal.

(Konec prihodnjic.)

stajajo. V seji dne 10. t. m. je vojni minister izjavil, da hočeta kralj in vlada oboroževanje vojske izvesti do kraja in da se pri tem ne umakneta nikakšnemu pritisku. Tudi prijavljene prostovoljce v kratkem oborožijo, kakor zahteva vojno stanje, in pokličejo rezervne častnike, ki bodo prostovoljce vezbali.

Položaj zelo poslabšan.

Dne 11. t. m. se je vršilo na Dunaju posvetovanje generalov. Položaj je dokaj poslabšan, ker Srbija še vedno ni odgovorila na vprašanja, ki jih je srbski vladi stavil grof Forgach. Čuje se z Dunaja, da naša vlada v Belgradu ne bo storila nobenega novega diplomatskega koraka, da bi z njim pospešila odgovor, kajti „trmasti“ belgradski politiki bi v takem koraku videli, da je monarhija zlezla pred njimi na kolena in bi utegnili odgovoriti z novimi razžalitvami. Z druge strani pa se sliši, da Srbija odgovori na avstro-ogrsko spomenico in sicer v prvi polovici prihodnjega tedna. Tako poroča „W. Allg. Ztg.“ iz Belgrada. Srbija se bo sklicevala na svojo okrožnico, sicer pa izjavila, da je pripravljena, pogajati se z monarhijo glede trgovinske pogodbe. Torej odgovor, ki zopet ne bo zadostoval. Kajti naša vlada hoče, da se Srbija nedvoumno in brez pridržka odpove svojim zahtevam, da ustavi oboroževanje in poda tako jasno izjavo na Dunaju.

Nezadovoljnost z okrožnico.

V Srbiji so z okrožno spomenico silno nezadovoljni. Sedaj se proti njej oglašajo tisti, ki so jo sprva odobraval. Vladi predbacivajo, da je šla predaleč, ko je izjavila, da izroča svojo stvar brez pridržka Evropi, kajti to bi lahko pomenilo, da se Srbija popolnoma odreče svojim zahtevam.

Prestolonaslednik Jurij se je dne 12. t. m. eno uro posvetoval z zunanjim ministrom Milovanovičem in potem s sekijskim šefom Stalankovičem. Zahteval je, da se minister v skupščini jasno izreče o onih mestih v okrožni spomenici, ki se tičejo odpovedi Srbije teritorialnim odškodninam. Nejasnost v spomenici je povzročila po celi deželi zmešnjavo. Ako bi se pa res nameravalo, odpovedati se zahtevam po teritorialni odškodnini, potem se je srbska vlada zelo motila, ako je upala, da bo skupščina ali srbsko ljudstvo tak korak dovolilo. Ako bi se to zgodilo, potem bo takoj odbor za narodno obrambo, ki mu je pomoč prestolonaslednika gotova, svoje delovanje podvojil in 50.000 prostovoljcev bo gotovo v stanu, privedi vlado do prave poti narodne politike.

Priprave za vojsko.

V seji narodne skupščine dne 12. t. m. so razpravljali o dopolnilnem proračunu v znesku 4.500.000 dinarjev v vojne svrhe. Odbor za narodno obrambo hujska dalje. Razširja vest, da je dobil iz častniških krogov protest proti opustitvi teritorialnih zahtev in da je ta protest naznanil prestolonasledniku in vojnemu ministru. Kraljevič je odgovoril, naj bodo častniki pomirjeni, ker je izključeno, da bi se vlada hotela postaviti v nasprotje z voljo naroda. V okrožni spomenici ni govora o kakem popuščanju. Najboljši dokaz, da vlada moško brani srbske koristi, je pospešeno oboroževanje vojske in ukaz, da se imajo prostovoljci popolnoma oborožiti. Prestolonaslednik se nada, da pozdravi v par dneh v Belgradu „tisoče ruskih junakov“.

V Belgradu je prispel nek ruski častnik, ki se je v uniformi podal k odboru za narodno obrambo, se vpisal kot prostovoljec in izjavil, da mu bo sledilo mnogo tovarišev, ko napoči vojna.

Ljudski tabor v Nišu za vojno.

Dne 9. t. m. je bil v Nišu velik ljudski shod, obiskan od 10.000 ljudi. Predsedoval je znani makedonski agitator, bivši generalni konzul Stankovič. — Shod je sklenil, kralja in vlado brzojavno obvestiti, kako ljudstvo v notranjosti z nestrpnostjo pričakuje, da napoči vojna, in prositi, da pod nobenim pogojem ne opuste teritorialnih zahtev, češ, narod je pripravljen, da okrene svojo bojaželjnost proti izdajalcem srbskega ljudstva. Policija je preprečila, da zborovalci niso šli demonstrirati pred avstro-ogrski vicekonzulat.

Srbske bande.

Zemun, 11. marca. Belgrajski listi pišejo, da je zdaj organizacija srbskih band dovršena. Kakor razglasa odbor za narodno obrambo, je vseh vojno oboroženih četašev 12.000, in sicer 6000 Makedoncev, 4000 Srbov in 2000 Arnavtov. (?) En del čet se nahaja med Lešnico in Ivanico ob bosenski meji, drugi med Raško in Kuršumlijo (ob Novem Pazaru), tretji med Vranjo in Prepolcem (na jugu). Bandam poveljuje 20 v makedonskih bojih izkušenih vojvod in 20 srbskih aktivnih častnikov. Oboroženi so s peteronabojnimi, brzostrelnimi puškami in z ročnimi bombami. Obleka je srbska ali albanska narodna noša. Četniki dobivajo poleg popolne preskrbe po 1.50 dinarja dnevne plače. Belgrajski milijonar Čelović, ki je že preje stavil vladi na razpolago en milijon dinarjev za vojne svrhe, je dal odboru za narodno obrambo vnovič 300.000 dinarjev za vzdrževanje čet. Tako je zasedel kordon srbskih čet mejo proti Bosni in Stari Srbiji. Govori se, da hoče Srbija nenadoma napasti Novipazar, postaviti Evropo pred dovršen čin in zvati krivdo na bande.

Kaj prinese ta teden?

Belgrad, 15. marca. Tekoči teden smatrajo tukajšnji politični krogi, da bo odločilen za vojsko ali za mir. Z največjim navdušenjem podpravlajo vsi časopisi, da je vlada pozvala pod orožje tudi III. poziv, ter pravijo, da sedaj ni časa spuščati se z Avstrijo v kaka trgovinska pogajanja, ker se prej mora rešiti druga vprašanja. Ako bi srbska vlada hotela se spuščati z Avstrijo v kaka nova trgovinska pogajanja, tedaj bi bilo to v popolnem nasprotju s političnim položajem v deželi in proti volji naroda in njegovih zastopnikov v skupščini. Tudi iz pokrajine prihajajo poročila, da se vse pripravlja za obrambo.

Srbija odgovorila Avstriji.

Belgrad, 15. marca. Zunanji minister dr. Milovanovič je poslal večeraj srbskemu poslaniku na Dunaju sledeči brzojav:

Blagovolite c. in kr. vladi na poročilo avstro-ogrškega poslanika v Belgradu, ki sem jo dobil od njega po naročilu c. in kr. vlade dne 6. t. m., sledeče odgovoriti:

V srbski okrožni spomenici z dne 10. t. m., ki se je izročila tudi c. in kr. vladi kakor drugim vele-vlastim, je srbska vlada označila svoje stališče v bosansko-hercegovskem vprašanju in pri tem določila, da je Srbija mnenja, da je pravno razmerje med njo in Avstro-Ogrsko nespremenjeno in mora zato vršiti dolžnosti dobre sosedinje in gojiti razmerje, odgovarjajoče materijalnemu interesom (koristim) obeh strani na podlagi vzajemnosti s sosedno monarhijo. Zato meni srbska vlada, da bi bilo bolje odgovarjalo materijalnemu interesom obeh držav in položaju, ustvarjenem po trgovinski pogodbi, sklenjeni minolega leta (ta pogodba je v Srbiji že zadobila zakonito veljavo), ako bi avstrijska vlada predložila to pogodbo parlamentoma na Dunaju in v Budimpešti v odobrenje, četudi je rok, določen za pritrnitev, že potekel. V sprejetju te pogodbe od strani obeh parlamentov, bi bilo najgotoveje preprečeno, da ne neha pogodbeno razmerje. Če pa se pogodba odkloni, bi se mogla začeti nova pogajanja, pa bi v nasprotnem slučaju postalo jasno, da z ozirom na agrarne struje v obeh parlamentih ni možno skleniti pogodbe ter da se treba odredi ideji sklepa tarifne pogodbe med Avstro-Ogrsko. V slučaju, da bi avstro-ogrška parlamenta radi nedostatka časa in parlamentarnega položaja ne mogla rešiti nove pogodbe do 31. marca, je srbska vlada pripravljena privoliti, da se veljavnost pogodbe podaljša do 31. decembra t. l.

Vtis srbske spomenice.

Dunaj, 16. marca. V državni zbornici se je danes govorilo skoraj samo o srbski spomenici in zunanjem položaju. Splošno se je označil zunanji položaj kot zelo resen. Od neke strani se je izjavilo, da bo zunanji urad poslal Srbiji v dveh do treh dneh bolj ostro spomenico, v kateri se bo zahtevalo odgovora v določenem času. Še le ko pride ta, ali ako se bo v njem Srbija zopet izogibala, dati jasen odgovor, bo storila Avstrija odločilen korak v Belgradu.

Vojna nevarnost.

Belgrad, 16. marca. Tukajšnji časniki smatrajo vojsko z Avstro-Ogrsko neizogibno in pozivajo vlado, da se tudi proti morebitnemu ultimatumu Avstro-Ogrske ne sme kazati popustljivo.

London, 16. marca. Belgrajska poročila tukajšnji listov označijo vojsko kot neizogibno. Pogajanja, ki se sedaj vrše, bodo trajala k večjemu en do dva tedna, vendar je v Srbiji vse na to pripravljeno, da se bo vojska začela najdalje začetkom prihodnjega meseca.

27. marca vojska?

Belgrad, 14. marca. Baje je sklenjeno, da udeleže 27. marca v Bosno in Sandžak 12.000 ustaških čet.

Popi pridigujejo sveto vojsko.

Cetinje, 14. marca. Vse šole v Crni gori so zaprte. Vsi moške mladeniči od 16. leta dalje so oboroženi. Pravoslavni popi pridigujejo v cerkvah sveto vojsko proti Avstriji. Ljudstvu pravijo, da ne gre za politiko, marveč za vero, ker ima Avstrija namen izpodrinuti na Balkanu „sveto“ pravoslavje. Kdor bo v vojski proti Avstriji padel, tega ime se bo z rdečimi črkami zapisalo v cerkvene knjige. Bande vodi Parto Vučetič. Črnagora je zdaj v tretji od Srbije zahtevala denarja, namreč 1½ milijona frankov. Strelivo dovažajo ruski parobrodi.

Vrhovni poveljnik naše armade.

V slučaju vojne s Srbijo bo, kakor poroča londonski „Daily Mail“, vrhovni poveljnik naše armade prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand sam.

Vojno posvetovanje.

Belgrad, 16. marca. Vojni minister Živkovič je poklical vse generalštabne šefe brzojavno k vojnemu posvetovanju v Belgrad. Posvetovanja so se že večeraj začela in se danes nadaljujejo. Na vojnem posvetovanju so udeleženi: Vojni minister Živkovič, šef generalnega štaba general Putnik, šefi 5 srbskih divizij, poveljnik donavske divizije, general Stolarovič, nekaj upokojenih generalov in polkovnikov. V tem vojnem posvetovanju se bo določil odločilen vojni načrt.

Politični ogled.

— Državni zbor. Dne 10. t. m. je začel zborovati državni zbor. Enoglasno se je sprejel nujni predlog dr. Šusteršiča, ki protestira proti ogrski banki v Bosni, s katero si hočejo Madžari ondotno prebivalstvo zaslužiti. Dne 12. t. m. se je začela razprava o rekrutih, ki se je še do večeraj, dne 17. t. m. nadaljevala. Izmed Slovencev je govoril kranjski poslanec Demšar. Poslanec Roškar je vložil predlog, naj se ustanovi zavarovalnica za vremenske neugode, ker ravno letošnje leto dokazuje, da državna podpora ne zadostuje.

Maia politična naznanila.

Dne 12. marca: Ogrski ministrski predsednik Wekerle je v ogrski zbornici dne 10. t. m. naznanil, da umakne zakonski načrt o sklepanju trgovinske pogodbe s Srbijo. — Turkijski ministrski svet je sprejel predlogo, da se uvede v celi državi obvezni šolski obisk in da bodo državljani vseh treh veroizpovedanj (možni, kristjani, judi) pri oddajanju državnih služb pogojno enakopravni. O obeh predlogih bo sklepal parlament. — Ruski ministrski predsednik Stolypin je zbolel na hudi influenci.

Dne 13. marca: V pogajanju med Turčijo in Bolgarijo so nastale nove težave. Turčija zahteva sedaj namesto 125 milijonov 135 milijonov odškodnine. — Dalmatinski namestnik Nardelli se je mudil minole dni na Dunaju. Predstavil se je tudi trgovinskemu ministru Weisskirchnerju, ki mu je obljubil, da potuje kakor hitro mogoče v Dalmacijo. — Na Francoskem bo podalo najbrž celo ministrstvo ostavko. Finančni minister Caillaux in mornarstvo minister Picart se ne moreta zediniti glede vsote, potrebne za preuredbo mornarice. — Uradnikom praške namestnice se je prepovedalo, biti pri društvih, ki imajo odločno naroden značaj.

Dne 14. marca: Češki deželni zbor bo najbrže sklican v zasedanje po Veliki noči. — Francozi vzorno gospodarijo. Njihov proračun za leto 1910 bo znašal približno 180 milijonov frankov primanjkljaja. — Med ameriškim državam Nikaragva in Salvador je vzbruhnila vojska. — Perzijski šah je izjavil, da toliko časa ne dovolji ustave, dokler se mu zarotniki in vstaši brezpogojno ne podvržejo. — Zasedanje turškega parlamenta se je podaljšalo od 13. t. m. do 13. julija t. l. Sultan je svoj ukrep s tem utemeljeval, da mora parlament rešiti predložene mu vladne zakonske načrte.

Dne 15. marca: Čehi so večeraj v Pragi zopet pretepli nekaj nemških buršev na Vaclovem trgu, ker so je izzivali s svojim „bumlom“. Nemoi pač morajo izzivati, četudi vedo, da dobijo za to batine. — Govori se, da se bode današnji turški ministrski svet bavil z razpoloženjem v Srbiji in vojno nevarnostjo ter se posvetoval o vojaških korakih glede na varnost Turčije. — V Petrogradu se je vršila v ministrstvu za zunanje zadeve pod predsedstvom Izvoljskega konferenca, katere so se udeležili tudi vojni, finančni in mornarični minister ter šef generalnega štaba. Posvetovali so se, kako takoj v Perziji posredovati, da varujejo ondi gospodarske koristi Rusije. Predlagalo se je, naj ruske čete korakajo proti Teheranu, da „varujejo šaha“. — Francoski poštni in brzojavni uradniki nameravajo proglašiti generalni štrajk. Bati se je nemirov.

Dne 16. marca: Cesar je večeraj sprejel nadvojvoda Franca Ferdinanda v daljši avdijenci. — Vedno večji nemiri v Perziji so dovedli šaha do tega, da je sklenil storiti vse potrebno, da ljudstvo pomiri. — Na Dunaju se je vršil danes ministrski svet, ki se je bavil s trgovinsko-političnim položajem nasproti Rumuniji.

Razne novice.

* Iz pravosodne službe. Višje deželno sodišče je imenovalo pravnega praktika pri okrožnem sodišču v Celju, Mirkota Jakliča za avskultanta za graško nadsodišče.

* Iz pošte. Poštni oficijal Ivan Amreich v Mariboru je imenovan za poštnega kontrolorja in prestavljen v Gradec.

* Iz pošte. Poštni oficijal Ferdinand Sengel v Jägerndorfu je imenovan za poštnega kontrolorja v Zidankem mostu.

* Zupnijo Kamnico pri Mariboru dobi g. Ant. Novak, župnik v Špitaliču pri Konjicah. Svoje mesto nastopi s 1. majnikom.

* Mesto začasnega učitelja se razpisuje za nastop o Veliki noči t. l. na šoli družbe sv. Cirila in Metoda na Muti. Plača letno 1200 kron in prestopno stanovanje.

* Pogovori o volitvah. Med odposlanci spodnještajerskih slovenskih strank se vršijo ta teden neobvezni pogovori zaradi deželnozbornih volitev. Slovenska kmečka zveza bo sklicala za prihodnji teden zaupen shod, na katerem bodo odposlanci poročali o pogovorih, zaupniki pa storili potrebne sklepe.

* Solnina na srednjih solah. Solnina na srednjih solah je pravzaprav jako nepotreben davek, ker smejo davkoplačevalci pač pričakovati od države, da jim ta vzdržuje šole. Vlada je na stališču, da ne odje-

nja od teh prispevkov, ker ji le vendar nekaj grošev vržejo in pa zastopa mnenje, da marsikateri dijak študira marljivo, ker se boji radi plačila šolnine. Po zadnjem odloku naučnega ministrstva utegne zares imeti plačevanje šolnine na srednji šoli pomen, vsaj svaričen pomen za učenca. Plačevanje šolnine se je zares jako olajšalo. Določbe za prvi razred so bile dosedaj naravnost trde. Po novi uredbi se bode opustila šolnina vsakemu učencu prvega razreda, ki ima do okoli 15. novembra v vedenju ali „prav dobro“ ali „dobro“ in v raznih predmetih vsaj „zadostno.“ Vsak le količkaj marljivo deček, ki je le nekoliko nadarjen, lahko to doseže. Če začasno oproščeni učenec koncem tečaja ne zadostuje postavnemu napredku, to je če ne dobi v vedenju vsaj prvih dveh redov, ali pa dobi iz katerega koli predmeta „nezadostno“, mora plačati šolnino za prvi tečaj naknadno. Pripetijo se slučaj, da dobijo učenci, kateri niso bili sredi tečaja vredni oprostite, koncem tečaja spričevalo z odliko, oziroma da imajo vsaj polovico predmetov „prav dobro“, drugo polovico pa „dobro.“ Takim učencem država povrne šolnino koncem prvega tečaja. Te določbe veljajo za prvi tečaj prvega razreda. V drugih razredih so opravičeni po novi določbi vsi dijaki, ki imajo v vedenju „prav dobro“ ali „dobro“, in v raznih predmetih vsaj „zadostno.“ Če ima učenec tudi v vseh predmetih „zadostno“, se oprost, če zadostuje v vedenju. V spodnjih razredih zadošča tudi spričevalo, v katerem se prizna dijaku zrelost za vstop v prihodnji razred, če ima tudi iz jednega predmeta „nezadostno.“ Te določbe so zares olajšane; zato pa, stariši, pazite na svoje sinove, da vam ne bode treba po nepotrebnem plačevati hudega davka, katerega se prav lahko odkrižate. Če bode moral dijak zanaprej še šolnino plačevati, ali ni za študije, ali pa je nemarnost kriva.

* **Za dijaško kuhinjo** v Mariboru so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Nabrali na gostiji Franca Sagaj in Jozefe Stuhec v Ključarjevih 5 kron; obitelj Marschitz in Zotter v Braslovčah 15 K; nabrala na gostiji Alojzija Kump in Marije Horvat gđe. Milka Vrščičeva 10 K 30 v; posojilnica v Gornji Radgoni 40 K; neimenovan 1 K; Lovro Horvat za kruh sv. Antona 5 K; Weingerl Alojzij vrečo jabolk. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stotero Bog plati!

* **Za S. K. S. Z.** je daroval č. g. župnik Vojgrin pri Sv. Barbari v Halozah, na napade v Štajercu in Narodnem Listu 8 kron.

* **Veliko jih je**, ki se ne prilepijo na vsako karto ali pismo obmejnega koleka. Pismo z obmejnimi kolekom že na zunaj kaže, da ima odposiljatelj res smisel za narodno-obrambno delo. Zato pa ne odposiljimo več nobenega pisma prej, dokler nismo prilepili na njega kolek: „Obmejnimi bratom — v pomoč.“

* **Vžigalice** „V korist obmejnih Slovencev“ so se že tako udomačile, da ne moremo biti brez njih. Saj so pa tudi te najboljše.

* **Mladeniški sestanek** dne 25. marca v Mariboru obeta biti prav zanimiv in zelo dobro obiskan. Opozarjamo pa še enkrat vse prijatelje našega gibanja, da se tega sestanka v velikem številu udeležijo, ali nas pa podpirajo z navodili in nasveti. Kot odposlanec kranjskih tovarišev bo govoril brat Vojteh Jeločnik o telovadni organizaciji. Na svidenje! Na zdar!

* **Za povišanje učiteljskih plač** se je izrekel v Narodnem Dnevniku podpredsednik Narodne stranke dr. Božič. Za isti pretmet se vojskuje v istem listu sedaj že dalj časa znani narapljski učitelj Pesek, ki je tudi na shodu združenih staroliberalnih Slovencev v Ptuj prepeval to pesem. Ta liberalni kolovodja piše v ponedeljkovem celjskem dnevniku: „Narodni učitelji smo, in ker je slovensko učiteljstvo vedno vršilo svojo dolžnost napram svojemu narodu, sme pač zahtevati, da stori slovenski narod svojo dolžnost do svojega učiteljstva, ko to potrebuje pomoči naroda.“ — S krepkejšim glasom, kakor kedaj poprej, zahtevajo sedaj pred volitvami liberalni učitelji zvišanje učiteljskih plač. Drzno pa je, da se upajo sklicevati na svojo narodnost. V nobenem stanu ni razmeroma toliko renegatov, toliko nemškutarjev, kakor med našim liberalnim učiteljstvom. Da v šoli dece tudi ne vzgojujejo narodno, vemo vsi dobro, ker noben otrok, ki zapusti šolo, nima vzgojenega narodnega čuvstva, razven če se mu je že doma od narodnih starišev vzgojil.

* **Za smeh.** Urednik liberalnih celjskih listov Spindler, hoče izdajati mesečno nov agrarni (kmečki) list. Mnogi dvomijo, če zna mladenič sploh pšenico od rži razločevati! Ampak naročnina je nastavljena na 6 kron, in denar se vedno potrebuje.

* **„Zvezda“** na Dunaju. Kaj lepo se je obnesla mesečna zabava društva „Zvezda“ dne 7. sušca. Z velikim navdušenjem je občinstvo poslušalo velezanimivo predavanje g. dr. Glaser-ja. Ena krasna pesem za drugo so se vrstile, ena lepša, milejša od druge in burnemu odobravanju ni bilo ne konca ne kraja. Do venca slave pripomogla je tudi premnoga naša hrvatska sestrica, operna pevka Ljerka Jurina z njenim milim, zvonkim glasom. Nikdo se ni zavedal, da je na Dunaju, vsakdo je bil prestavljen v rodni mu kraj. Držimo se tudi v prihodnje krepko naše „Zvezde“, ki nam vsem ponuja obilo zabave in poštenega razvedrila. Ti pa „Zvezda“, bodi nam tudi nadalje dober kažipot in nas vodi med strmimi bregovi do sreče in blagostanja milega nam slovenskega naroda.

* **„Boj za slovensko vseučilišče“** se imenuje knjižica, ki jo izda te dni Slovenska dijaška zveza.

Spisal jo je član S. D. Z. g. pravnik And. Veble. Ker je pisana knjižica kolikor mogoče poljudno in vsakemu razumljivo, bode gotovo z veseljem segali po njej, zlasti člani naših organizacij, tembolj, ker je tudi njena cena naravnost malenkostna, dasi obsega knjižica blizu 50 strani. Posamezen izvod stane namreč samo 30 v. a če se naroči vsaj 10 izvodov skupaj, stane izvod le 20 v. Dostaj nimamo v tako važnem vprašanju kot je ravno slovensko vseučiliško vprašanje, še nobene knjige za ljudstvo; iz te knjižice pa se vsakdo natančno pouči, zakaj zahtevamo svoje vseučilišče v Ljubljani in kako neprecenljive vrednosti bi bilo za ves slovenski narod. Trikrat smo že imeli svoje vseučilišče, a ravno tolikokrat so nam ga tudi že vzeli, toda zahteva po njem ni nikdar utihnila. Danes pa občutimo to kulturno potrebo bolj ko kdaj prej, ker so postale za slovenskega dijaka razmere na nemških vseučiliščih neznošne. Da so razni pomisleki, ki jih ima ta ali oni proti slovenskemu vseučilišču, neosnovani, kot so neosnovana hudobna zavračanja in očitana sovražnja nam Nemcev, ki nam ne privoščijo lastnega vseučilišča, ker bi nas potem ne mogli več ponemčevati kakor dandanes, o tem se prepriča vsakdo, ko prečita to lepo in z navdušenjem pisano knjižico. Naj torej ne bo zavedne Slovenke in zavednega Slovenca, ki ne bi naročil te knjižice in se poučil o tako važnem vprašanju! Danes vlada v državi ljudska volja, zato bomo pa tudi dobili svoje vseučilišče edinole, ako ga ljudska volja, ves slovenski narod zahteva. Po vseh društvih in izven društev naj se prične živahna agitacija za knjižico. Združiti naj se jih po deset ali več skupaj in skupno naroče knjižice pri Katoški Bukvarni v Ljubljani! Posamezne izvode pa se lahko kupuje tudi v prodajalni Cirilove tiskarne v Mariboru. — Jako dobro bo služil tudi priloženi formular za peticojo vseučilišča našim občinskim odborom, kmečkim zvezam in društvom sploh. Dolžnost vsakega zavednega Slovenca je, da si to knjižico naroči in jo prečita!

* **Za S. K. S. Z.** so vposlala bralna oziroma izobraževalna društva: Cezanjevci 2 K; Frankolovo 2 K; Sv. Urban 4 K; Sv. Vid pri Grobelnem 2 K; Sv. Ilj v Slov. gor. 2 K; Mir-Velika Nedelja 2 K; Loka pri Zidanem mostu 2 K; Sv. Ema 4 K; Podsrada 2 K; Pilštanj 2 K; Sv. Peter niže Maribora 2 K; Gornja Radgona 2 K; Ribnica 2 K.

* **Za „Društveni Dom“** v Št. Ilju: Neimenovan povrnjeno globlo južne železnice v znesku 60 v.

* **Za volilni sklad K. Z.** se je v prijateljskem krogu na Prevorju nabralo 10 K. Posnemalci naj živijo!

Mariborski okraj

m Maribor. Zahrbini napadi — nemška omika. Onemu nemškutarškemu pobalini, ki me je napadel minulo soboto zvečer 1a poti proti Narodnemu domu, svetujem naj naznani svoje zahrbno junaštvo „Štđmarki“, mogoče dobi kako zlato kolajno. Ako pa misli ta nemškutarški pobalinek, da me z zahrbnimi napadi odvrne od narodnega mišljenja, se jako moti. **Heil, deutsche Kultur!** Franjo Isek, kraj. pomoč.

Sv. Peter niže Maribora. Ustanovno zborovanje „Mladenške Zveze“ je krasno uspelo. Po stvarnih govorih mladeniča Franca Žebota in č. g. dr. Kovačiča je z podpisom javilo svoj pristop 69 mladeničev.

m Orehova vas blizu Maribora. Tukaj je umrl 9. marca po dolgi bolezni, previden s sv. zakramenti, Anton Horvat po domače Prosejak, najstarejši kmet, v 82. letu. Zapustil je vdovo in dva vnuka. Deloval je na svojem velikem posestvu čez 45 let in bil vsestransko priljubljen, zatorej si ga je občina tudi svoj čas skozi 9 let izvolila za župana, župnija Slivnica za cerkvenega ključarja, sodnija pa za cenilnega moža. Da si je znal pridobiti srca ljudi, pokazal je njegov veličasten pogreb 11. marca v spremstvu obeh č. g. gospodov in mnogobrojnega ljudstva. — Dolgoletnemu naročniku „Slovenskega Gospodarja“ bodi zemljica lahka!

m Štajercijanci, socialdemokrati in učitelji so imeli zadnjo nedeljo na Črešnjevem v Kresnikovi gostilni shod. Kljub temu, da je že po prvi službi božji Kresnik prijazno vabil na shod, udeležilo se ga je le majhno število. Govoril je socialdemokrat, železniški poduradnik Kitek iz Pragerskega. Pred stiri najstimi dnevi je imelo v Slov. Bistrici učiteljsko društvo svoj shod. Tudi tam je baje govoril zgoraj imenovani Kitek. Kaj pa govori socialdemokrat na učiteljskem zborovanju? Kmetje, pozor! Na Kranjskem so že postali liberalni učitelji socialdemokrati, zakaj bi pri nas ne?

m Jarenina. Zadnjo nedeljo, dne 14. marca se je vršil občni zbor kmečkega bralnega društva v prostoriš Čitalnice. Iz poročil posameznih gg. odbornikov smo povzeli, da je društvo v preteklem letu mnogo delovalo, le nekaj ni hvalevredno, bilo je pre malo plačujočih članov. Naj se tudi to v prihodnjem letu odpravi. Novi odbor, nato soglasno izvoljen, bo za to gotovo skrbel. Po občnem zboru je tajnik „Krišćansko-socialne zveze“, kot iste zastopnik, govoril o blagih namenih bralnega društva, dolžnostih članov napram njemu ter e berilu. Društvo, krog katerega se zbira posebno mnogo mladine, pa želimo tudi v prihodnjem letu mnogo napredka.

m Št. Ilj v Slov. gor. Na Jožefovo, dne 19. sušca bo v bralnem društvu sestanek mladeničev. Ustanovili, oziroma oživeli bodedo zopet „Mladeniško zvezo“. Govorila bodeta dva govornika iz Maribora in več drugih. Torej mladeniči šentiljski, pridite vsi po večernicah v Čitalnico.

m Št. Ilj v Slov. gor. Srečni smo šentiljski, da se nas „Nar. Dnevnik“, znani celjski otroček, slab na duhu in telesu, spominja s svojimi kritikami. Drznil se je napasti pred nedavnim našo dobro znano Celcerjevo gostilno. Dotičnik, ki je sukal peresce za „Nar. Dnevnik“, pač dobro ve, da se pri Celcerju že od nekdanj zbirajo Slovenci, da se tam vrše narodne veselice, da se tam ne sramujejo razobešati slovenske zastave. Da pa ima Celcerjeva gostilna vsled dobre postrežbe tudi nemške goste in da gospod Celcer ne bo šel dopisnika „Dnevnikovega“ vprašati za dovoljenje, če sme tudi druge mirne goste sprejemati, tega si naj dopisniček ne domišljuje. Zanimivo pa je, da ta „narodni“ časnik nima besedice proti Štđmarki; pa saj je znano, da se njegovemu dopisničku krčma v Štđmarkhofu „zdi“ bolj „narodna“ — ker je prav rad obiskuje.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Katoliško polit. društvo je v nedeljo, dne 14. t. m. imelo občni zbor. Kljub neugodnemu, sneženemu vremenu se je vendar zbralo še dokaj veliko število mož in mladeničev. — Kar je posebej omeniti, je to, da so bile zastopane vse župnije okraja. Pozdravil je navzoče predsednik dr. Tiplič, ki je povdarjal pomen političnega društva. Sledilo je tajnikovo oziroma blagajnikovo poročilo. Društvo je priredilo samo dva shoda pri Sv. Rupertu in Sv. Trojici; shod pri Sv. Antonu je bil prepovedan radi točke: ptujski dogodki. Važni dogodki nas čakajo v tem letu: deželnozbornske in okrajne volitve, in bo moralo društvo s shodi, kakor zlasti s podrobnim delom izvrševati svojo dolžnost. Udov je imelo društvo 164. Prostovoljni doneski so znašali 28 kron 42 vin., preostanek 26 kron 31 vin., stroški 12 kron 3 vin. Pristopilo je nanovo 26 udov z doneski 43 kron 64 vin. Odbor se je sestavil tako: Rop Janez, predsednik; Zupe Franc in Schönwetter Janez, podpredsednika; Bosina Ivan, tajnik, Kavčič Jožef, blagajnik in 10 udov kot odbornikov. Zatem je podal poslanec Roškar državnozbornsko poročilo. Omenjal je najvažnejše dogodke v državnem zboru, pojasnil je razne predloge in govoril o najvažnejših točkah kmečkega programa. Posebno natančno je pojasnil vladno predlogo o starostnem zavarovanju. Pripoznati moramo, da je ta velikanski aparat, da je ta točka tako komplicirana, da jo bodo morali poslanci prav natančno ljudstvu podati, da jo bo moglo prav razumeti. In to je potrebno, še le potem se bo moglo odločiti. Mislimo, da bo to menda zdaj najpoglavnejša točka poslanskih nastopov. Naj pride jasnost in potem naj ljudstvo govori. Razume se, da je podal svoje poročilo odločno, jasno, prepričevalno. — Shod je trajal naš tri ure. Marsikaj bi bilo še potrebno omeniti, a ni bilo časa. Pa v tem letu se bomo kak večkrat sešli in se docela pogovorili. Z navduševalnimi besedami se je ob splošnem navdušenju zaključil shod.

m Cirsak ob Muri. Malo je menda na Spod. Štajercu občin, kjer bi vladalo med občani in sosedmi tako lepo soglasje, mir in sloga, kakor je v naši občini. Dasiravno je v naši vasi tudi več nemških kmetov in rodbin, vendar ni opaziti nikjer in nikdar kakega narodnega sovraštva in prepira. Vsi živimo v lepi krščanski slogi med seboj. Vse volitve: občinske, v državni in dež. zbor, vse se vrše enoglasno. Vsi volimo le može, ki jih priporoča krščanska slovenska stranka. Da pa vlada med nami taka lepa zastopnost, sloga in edinost ter bratoljubje, zahvaliti se imamo vsi le našemu vrlemu, za vse dobro vnetemu g. županu Ant. Haucu, ki že skoz 28 let v splošno zadovoljnost vseh občanov županuje in deluje v Cirsaku. S pravo očetovsko ljubeznijo in miroljubnostjo zna le on o pravem času pomiriti kako slogi preteto nevarnost; s svojo izobrazbo daje nam vsem potrebne nauke; sploh g. Hauc ni samo naš župan, on je takorekoč naš dobri — oče. — Štejem si torej v prijetno dolžnost, se v imenu vseh naših občanov g. Haucu za vse njegove zasluge, za vse njegovo dolgoletno vestno županovanje, zahvaliti. Želim obenem, da nam ga še Bog ohrani mnoga, mnoga leta! — Jožef Reiter, obč. svetovalec.

m Slov. Bistrica. Nova stavba. Odkar so Slovenci začeli zidati nove hiše, so dobili Nemci tudi „korajžo“. Seveda, sedaj mora zidati tudi hranilnica svoje poslopje. Da bi denar dobila za zidanje, je okraju odpovedala posojila 150.000 K. Nova stavba ne bo nič kaj posebnega, tako da bode naš naroden dom še vedno najlepše poslopje v Slov. Bistrici.

m Slovenska Bistrica. Kakor kafa je izginil iz Slov. Bistrice Bevc, pisar pri notarju Vistalerju, z njim pa je izginilo tudi nekaj denarja. Pri uradniškem društvu si je hotel izposoditi 2000 K ter je za poroka naznanil in podpisal krčmarja Neuholda, ne da bi ta kaj za to vedel. Društvo pa je g. Neuholda vprašalo za pojasnilo, a drugi dan Bevc je že ni bilo več! Oškodovani so za precejšnje vsote tudi nekateri kmetje, ki so begunec bili za poroke pri posojilih. Pobegli tihotapec je bil znan posili Nemec (pri zadnjem shodu S. K. Z. so ga kmetje postavili na „svetlo“), navdušen oficir štajercere bande ter zvesti opreda, in desna roka č. kr. notarja Vistalerja. Ta ga je pošiljal, da je vohnil med Slovenci in se povsod vsiljeval kakor sitna muha ter potem „poročal“ svojemu komandantu Vistalerju. Čast takim brateem!

m Laporje. Posojilnica in hranilnica v Laporju, reg. zadruga x neomejeno zavezo ima svoj občni zbor na Jožefovo, dne 19. sušca t. l. po večernicah v sobi izobraževalnega društva. Na dnevnem redu je poročilo načelstva, odobrenje računskega zaključka, volitev načelstva in poučni govor o posojilnicah. K občini udeležbi vsi odbor.

Prujski okraj.

p Ptuj. Za Plojev shod so dobili vabila vsi oni liberalci, ki so pri zadnjih volitvah proti njemu agitirali in ga nesramno blažili zaradi njegovega pregreška proti pastorki. Večina njegovih volilcev pa ni dobila vabil za shod. Očitno znamenje, da je Ploj predsedal in svojih nekdanjih volilcev ne mara več.

p Sv. Barbara v Halozah. V naši župnijski cerkvi se vrši od 14. do 23. marca sv. misijon pod vodstvom č. gg. oo. kapucinov iz Lipnice. Čeprav se je začelo delo v vinogradih, vendar je udeležba vernega ljudstva ogromna, ki z veliko pozornostjo poslušata temeljite govore gg. misijonarjev.

p Na Vurbergu je bil preteklo nedeljo občni zbor hranilnice in posojilnice. Prometa je bilo v preteklem letu čez 108.800 K, kar je za tak mali kraj dosti. Pomenljivo je, da so sami fantje vložili 4023 kron, deklice pa 3254 kron. Večji del tega denarja bi se ne bil nikjer naložil, če bi tu ne bilo posojilnice. Iz tega se razvidi, kak velik pomoček za varčevanje so naše posojilnice. Le trdno se jih držite ter prinašajte vanje pridno svoje male zaslužke. Udov je bilo preteklo leto 51. Z občnim zborom je bil združen govor, v katerem se je kazalo na korist rajfajznovk za ljudstvo v gmotnem in narodnem oziru.

p Sv. Lenart pri Vel. Nedelji. Mladeniška zveza priredi v nedeljo dne 21. sušca poudčen shod v hiši g. Vekoslava Dolinška v Podgorcih ob 3 uri popoldne. Nastopijo tudi domači fantje. Ker že dalje časa nismo priredili nobenega shoda, pričakujemo tokrat obilne udeležbe. Na svidenje!

p Svetinje pri Ormožu. „Nesrečna zima, mrazi me — in dolgo proč ne spravi se. Res, letošnja zima nam hujo nagaja. Nikakor je ni mogoče odpraviti, ne zlepa in ne zgrda. Toda, če je v naravi ravno zima, v naših srecih je najlepša pomlad, pomlad narodne zavdnosti, ki dobiva pri nas, posebno med mladino, vedno več tal. Z vedno večjo gotovostjo se sliši, da bo pri nas v kratkem mladeniška in dekliška zveza. Dekleta že baje študirajo pravila dekliške zveze. Res, to bi bilo nekaj lepega za našo faro. Zato pa le ne obupajte, ampak krepko naprej, zmaga in slava bo vaša.

p St. Janž na Dr. p. Nepričakovano lepo se je obnesla dvodaevna slovesnost, ki smo jo obhajali dne 11. in 12. t. m. Molili smo izpostavljeno presveto Rešnje Telo. Oba dneva je bilo vedno mnogo pobožnih molilcev navzočih; pri sv. maših pa in pri pridigah dopoldne in popoldne je bila cerkev polna dobrih župljanov. V hvaležnem spominu nam bodo ostali pred. p. gvardijan iz Celja bodisi kot vnet govornik bodisi kot neutrudljiv spovednik. Nad 800 vernikov je bilo te dni pokrepčanih z angelskim kruhom. Hvaležni pa homo ostali župljani pred. g. župniku, ki so nam priredili to lepo slovesnost! Božje presv. Srce pa naj blagoslovi trud in žrtve!

p St. Janž na Dr. p. Nebeškemu Vrtnarju je dopadlo, zopet eno cvetko presaditi v rajski vrt. V jeseni smo izročili materi zemlji telesne ostanke šolarce prvega razreda Bertice Kac, ki je komaj par tednov z veseljem se udeleževala šolsk. pouka. Dne 12. t. m. pa smo pokopali zopet še komaj sedemletnega šolarca Lojzeka Lešnika, učenca I. razreda iz Prepolj. Spremljevala ga je šolska mladina pod vodstvom učiteljsva. Ta slučaj je bil tem bolj pretresljiv, ker je bil ljubeznjivi Lojzek v terek še v šoli vesel, v petek pa že njegov pogreb. Gotovo se prosi pri božjem Učeniku za svoje učitelje in součence!

p Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Kakor Vam je znano, g. urednik, smo imeli občinske volitve, in sicer tokrat po novi postavi. Razpisane so bile na dan 9. sušca. To je bil dan upanja naših liberalcev, cele tri tedne so voditelji, oziroma Jakec in Tonček letali in si glave belili, da bi dobili zmago. Tako je Tonček tudi mahne na Goro, do tistega gospoda Repa, ki je nekaj pri Štajercu sodeloval in ki ga že stara gorska pesem proslavlja. Morebiti je g. urednik ne veste, Vam jo jaz povem: „Junak črnogorski na beciku sedi, se v mestu vozi, se kisló drži.“ Torej do tega nebodigatreba se obrnejo naš v upanju bodoči župan, naj g. Repa ja pripelje na volišče vse gorske štajercijance, da jih ne bodo lovrenčki kršćansko-misleči volilci vrgli iz odbora. Ali to, kar so naši kolovodje liberalcev slutili, je prišlo, vsi brez izjeme so zleteli iz občinskega odbora, čeravno so gospod Tonček pri štetju dobili 44 glasov. Tedaj so šli v predsobo volilnice, pa se po prsih vdarili, češ, jaz sem jaz. Toda bridko so se varali, kajti naš kandidat je dobil celo 103 glase. S tretjim razredom torej ni bilo nič. Nič ne škodi, so si mislili, če nisem zmagal v tretjem, bom pa v drugem razredu. A so že imeli smolo, kajti tudi v drugem razredu so propadli. Sedaj pride pa prvi razred; tukaj pa smo župečani trije, eden v St. Lovrencu, potem nadučitelj bo volil tudi nas namesto pl. Hellina, in tako bomo zmagali; toda liberalce obrača, Bog pa obrne. Naši odborniki imajo vsak po 12 glasov, ravno tako namestniki, liberalci pa 7. Torej prvi razred je pokazal kje je edinost, kje mir in sloga in kje večina. Da, hvala Bogu, dobro je šlo. Liberalce to tako jezi, da hočejo rekurirati. Po vsej sili hočejo doživeti še večjo blamažo.

p Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Pri nas se je vršil od 10. do 15. t. m. sv. misijon pod vodstvom g. misijonarjev iz Celja. Ker ni posebno nujnega dela, se ga je ljudstvo pridno udeleževalo.

p Cirkovce pri Pragerskem. V „Straži“ smo čitali, da je določila naša cirkovska hranilnica in posojilnica 500 kron od svojega čistega dobička za pe-

stajo. Tako so sklenili razumni odborniki, ker žele dobro vsem domačinom, prijateljem in neprijateljem. To je tem hvalevrednejše, ker še niso sprejeli za svoj trud in delo niti vinarja. Čast takim možem! Kaj neki občinski odbor tako skrivnostno molči, kakor da bi bil zaprt v kakem trapistovskem samostanu. Radovedni smo, kaj se v odboru kuha, kaj bomo dobili od njega — novo živahno postajališče ali le osramočenje. Priobčili bomo imena odbornikov, da bo še otrokom v poznih letih znano, kdo nam je požrl, ali kdo nam je dal postajališče. Upamo, da bodo vsi naši prijatelji — brez izdajalca.

Slovenjgraški okraj.

s St. Vid nad Valdekom. Sv. misijon se bo obhajal tukaj od 20. do 25. marca t. l. pod vodstvom č. gg. misijonarjev od sv. Jožefa nad Celjem.

s Belevode. Družba sv. Mohorja v Celovcu je blagohotno podarila tukajšnji šolski knjižnici precej lepo število raznovrstnih, mladini primernih knjig, za kar se ji tem potom prav lepo zahvaljuje in obenem še drugim mladim ljudem za enaka darila prav iskreno priporoča. — Solsko vodstvo.

s Velenjske tržane, namreč posilnemške, neznanstvo radovednost žene, kdo Vam, g. urednik, vedno dopisuje iz Velenja. Učen človek mora to biti, pravijo, navaden človek to ne piše. Gotovo je obiskoval višje šole. In tako sem slišal, tla eni dolžijo šmartenskega g. kaplana, drugi mislijo na novega trgovca, zopet drugi na drugega. Vdite, pravega pa ne zadenemo. Učen, učen mora biti! Ah kaj, zdravo pamet mora imeti in pa da zna govoriti in kakor govori, tako pisati. Drugo pa Vi popravite, g. urednik, kaj ne? Če pa vse vkup ni za nič, pa v koš vržete. To se mi je že tudi prigodilo. No pa nekaj še le spravim skupaj, četudi nisem hodil v — Šulverajnsko šolo, slovenskih otrok poneumnjevalnico; veste, skoraj sem si jezik zlomil na tej besedi. To bi se veselili moji „prijatelji“! Toda vest me pa le peče, ker druge krivijo in po nedolžnem dolžijo in ker nočem, da bi kdo po nedolžnem trpel, bom pa kar naravnost povedal — aha, že vidim, kako na ušesa vlečejo; zdaj bo povedal, kdo da je — bom kar naravnost povedal, da tega nikdar — ne zveste. — Mi, ki vemo to — nas je četir': — jaz, pero, črnilo in papir; — mi sami sebe nikdar ne izdamo — ker preveč radi se imamo. — E šment, Vi tudi veste, g. urednik! Torej pet, pet nas je. Pa Vi nas tudi ne izdate, kaj ne? Tako smo brez skrbi. Torej adijo — lahko noč. — Pripomba: Edino to smemo izdati, da nas je več dopisnikov, ki pa drug za drugega ne vemo.

s Na Staro vas pri Velenju opozarjamo velenjske in škalske rodoljube danes, naj vendar storijo kaj za narodno probujo v tem „Alt-Wöllan.“ Tam vlada žalostna narodna nezavednost. Razen par probujenih vrlih in zavednih družin, kakor so Šaloven, Rak-Meža, Gorjan, Glažer, se drugi ne zavedajo svoje narodnosti in se sramujejo svojega jezika. Škoda, da se jim Bog ni dal naroditi tam gori kje na Pruskem? Zakaj je pač bila božja volja, da so se narodili sredi slovenskega sveta, ko bi bili tako radi Nemci? Kaj pravite Vi, g. urednik? Mi mislimo, da bi sicer Wutti imel manj otrok za nemško šolo in vrtec. Ker za velenjskimi obrtniki in železničarji pride na vrsto takoj Stara vas. Tam je Wutti nabral največ otrok za nemško šolo, ki jo Šulveraju vzdržuje in pa za Kindergarten, ki ga vzdržuje Südmarkgruppe Schönstein-Wöllan, ki je nekaka pripravnica za nemško šolo, čeravno ne pošljejo vsi svojih otrok v Šulverajnsko šolo, ki jih pošiljajo v ta Kindergarten, katerega „Leiter“ je Jozef Wutti, Kaufmann in Wöllan. Torej mož bi imel manj otrok za šolo in Kindergarten in tako bi bilo manj nezavednežev, ki služijo slepo Šulveraju in Südmarki. Nekateri so hoteli svoje otroke dati zopet v petrazredno ljudsko šolo nazaj, toda Wutti je zopet pregovoril te nezavedneže, ki niti ne vejo, 1. da se otroci v petrazredni šoli več naučijo nego v enorazrednici, 2. da ni dovolj znati samo nekaj drobtin nemškega jezika, ampak tudi še drugih reči, 3. da se v tujem jeziku otrok teh reči nikakor ne more priučiti, ker jezika učiteljevega ne razume in torej ti otroci, izstopivši iz šole, ne bodo znali pravilno pisati ne nemški, ne slovenski. Pozivljamo torej rodoljube in zavedne Starovaščane, naj poučijo v tem oziru svoje nevedne sosedo.

Konjiški okraj.

k Konjice. Prvi redni občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice se bo vršil prihodajo nedeljo t. j. 21. t. m. pop. po večernicah. Dasi obstojijo tukaj že tri starejše hranilnice in posojilnice, vendar se je kmečko ljudstvo tega svojega zavoda oprijelo s takim navdušenjem, da je imel v osmih mesecih obstanke že čez 1/4 milijona k prometa ter čez 300 K čistega dobička. In v prvih dveh mesecih tekočega leta pa izkazuje promet že čez 80.000 K. To kaže pač potrebo „rajfajznovke“ v Konjicah in priča o zavednosti tukajšnjega kmečkega ljudstva, ki dobro čuti, kaj je res v njegovo korist. — Obenem pa je to tudi dokaz, da so bili vsi ugovori in nasprotovanja sovražnikov novega zavoda ničeva in prazna. K občnemu zboru ima vsakdo prost pristop, pridite torej v obilnem številu.

k Konjice. V tretjem razredu so se pri občinskih volitvah v trgu Konjice udeležili tudi Slovenci — a so ostali v manjšini z 32 proti 152 glasovi. Ker se je od

strani Nemcev pri volitvah postopalo nepravilno, uložena je pritožba.

k Žiče. Slučajno dobim predzadnjo številko „Štajerca“ v roke ter vidim dolg dopis iz Žič. Kako se začudim, ko vidim, da ima podpis „več faranov“. Jeli morda prinesel tudi imena teh „naprednjakov“? Kaj še, kje jih pa dobiti? Čuj svet, naj ti naštejem te farane; eden, ki brati ne zna, drugi, ki sicer čita Štajerca, pa se prav pridno udeležuje shodov „Narodne Stranke“ ter se jim za predsednika ponuja, in z gospodom učiteljem Čučkom bi spravi cel tri skupaj. Slednji morda še ni dobro poučen o razmerah v Žičah, ker bi potem ne bil izdal samega sebe. Dopisa gotovo ni skoval kak priprost štajercijanec; saj je znano o žčkih štajercijancih, da razumejo vsi toliko, kakor Markšetova koza na orglje. Gotovo je bil dopis napisan ob navzočnosti nezrelih faranov, to je ob navzočnosti šolskih otrok. No pa dopisnik si je mislil, če še niso farani, pa še bodo. Sedaj, ko so dobili tako imenovanega kolovodja, so se začeli skupaj zbirati, ter zahajajo vsako nedeljo v Loče v gostilno k Walandu, kjer čitajo evangelij iz ptujskega lističa ter iščejo inserat, da bi si naročili pameti od kake tvrdke iz rajha. Ker pa takšne tvrdke do sedaj še ni, zato bodo ostali to, kar so

k V Oplotnici je pri občinskih volitvah v II. razredu prodrla slovenska stranka, v I. in III. razredu so zmagali štajercijanci.

Celjski okraj.

c Slivnica pri Celju. V spremstvu liberalnih učiteljev je agitiral zadnjo nedeljo urednik celjskih liberalnih listov Spindler pri nas in v Dobju proti Kmečki zvezi in dr. Korošču. Seveda, dr. Korošca je treba sedaj pri deželnozbornih volitvah odbiti, da pridejo liberalni učitelji do zvišanja plač. Zato hodi učitelji s Spindlerjem. Ljudstvo to vidi in dobro ve, kje so njegovi pravi prijatelji.

c Grajska vas. Umrl je tukaj 7. t. m. Miha Kotlen, Radeckijev veteran, v 90. letu svoje starosti. Bil je najstarejši mož gomilске in šentjurske fars ter povsod priljubljen in spoštovan. Bil je tudi priden čebelar. Bodi mu zemljica lahka!

c Savinjska dolina. Vse upanje stavimo na hmelj, a par let sem je bilo naše upanje hujo goljufano. Za hmelj ne dobimo nič, drugih dohodkov pa nimamo. Mnogi kmetje se nahajajo že v velikih denarnih zadregah. Za našo bedo pa se popolnoma nič ne briga poslanec Roblek, koji agitatorji so nam ravno glede hmelja obetali zlate gradove. Kaj nam to pomaga, če piše lepe članke v celjske liste? Mi potrebujemo kupcev, denarja, kruha! Po drugod se poslanci brigajo za svoje volilce, naš poslanec pa vraga samo interpelacije za stvari, ki mu jih napišejo celjski doktorji. Kako narod živi, mu je deveta brigada. Sedaj nam hoče naložiti liberalna stranka nov davek, namreč zvišanje učiteljskih plač. S čim pa naj plačujemo davek? Morda s hmeljem, ki ga ne moremo prodati. Za kmeta ima Roblek le dobre besede, za nekmete pa povisanje plač. Ne bo dolgo, da se bo cela naša dolina uprla proti svojemu poslancu in stranki, ki ji hoče nalagati le nove davke.

c Pri Sv. Stefanu so šolo zaprli do nedoločene časa, ker je veliko otrok obolelo na škrlatici, in imajo večinoma vsi otroci hud — takoimenovani oslovski kašelj.

Dramlje. Naše izobraževalno društvo je priredilo danes, dne 14. t. m. družbeni shod, kateri je jako lepo uspel. Kljub skrajno neugodnemu vremenu in grdim potom se je shoda udeležilo blizu 70 oseb. Shod je otvoril č. g. župnik Ogrizek in podal beseda odposlancu S. K. S. Z. v Mariboru, ki je govoril o zgodovini in razvoju kmečkega stanu. Shod se je vršil popolnoma mirno. Nasprotniki so sicer poslali par svojih, da bi delali zgago, vendar so izgubili pogum, ko so videli zbranih tako lepo število naših vrlih moških in mladeničev.

c Sv. Jurij ob juž. žel. V terek, dne 16. marca so se vršile občinske volitve za trg Sv. Jurij ob juž. žel. Radi malega števila volilcev volita samo 2 razreda. Kljub vsem mogočim spletkam in zvijačam Narodne stranke, je Slov. kmečka zveza zmagala v II. razredu s 6 odborniki in 3 namestniki. V I. razredu Slov. kmečka zveza ni postavila svojih kandidatov. Torej je v občinskem odboru polovica vrlih pristašev Slov. kmečke zveze. — Čast zavednim volilcem, Natančneje poročilo sledi.

c Braslovce. Pretečeni teden je bilo v braslovski župniji osem mrličev. Tri so nesli skupaj na pokopališče, med njimi tudi posestnika Matevža Grenko iz Orlevasi. Pokojnik je bil nadlovec v vojski proti Lahom leta 1859. V soboto je pa bil veličasten pogreb še mladega posestnika Jerneja Kodre. Bil je v življenju velik prijatelj in dobrotnik naših družtev; v zahvalo mu je pevsko društvo zapelo nagrobnico; tudi požarna bramba se je korporativno udeležila pogreba. Blag mu spomin!

c Braslovce. Vedno in povsod sem priporočal le slogo. Bil sem vedno nasprotnik vsem napadom od te in one strani, ni mi bilo všeč, če se je vse v časnih objavljalo, kako se je temu ali onemu gostija pokazila id., vendar sem prišel tudi jaz do drugega naziranja in upam, g. urednik, da mi oprostite, če Vam povem, zakaj Bil je, kakor veste, socialni tečaj v Braslovcah. Moj sosed me je povabil, naj se ga tudi jaz udeležim. Šel sem. Drugi dan me je bilo treba več vabit, kajti predavanja so se mi tako prikupila, da sem si želel jih poslušati še in še. Govorilo se je, kako naj se izobražujemo, kako naj bomo

vrli narodnjaki in se pošteno bojimo proti našim narodnim nasprotnikom, da ne bo naš ščit imel niti najmanjšega madeža na sebi. Posebno pa se mi je dopadlo, kako so govorniki mladino vsposodbujali k lepemu, čednostnemu življenju. Naglašalo se je posebno, da se naj mladina, ki je naša bodočnost, uri v lepem življenju, da bo čast in ponos starišem in kras slovenskega naroda. Da so potem nekateri listi napadali prireditelje in tečaj, to se mi ni čudno zdelo, ker satan še ima vedno delavce v obliki nekaterih ljudi v svoji službi. Čudno pa se mi je zdelo, da so nekateri očetje, ki imajo sinove, ki že stopajo v svet in ki so najbolj potrebni takih zlatih naukov, dejali, da je bil tečaj le hujskarija. Jaz sem si mislil ob sklepem govoru, ki je bil posebno posvečen mladini, pojdmno očetje in stisnimo roko govorniku v znak hvaležnosti, ker želimo imeti naše otroke dobre.

c Mozirje. Novi občinski red ima naš župan za trg Mozirje. Občinski računi se naj poprej odobrijo od občinskih odbornikov in to že v tretjem mesecu, ko poteče upravno leto, na to pa jih ima 14 dni na ogled. — Kmetje, kateri ste bili na socialnem tečaju v Braslovcah, se bode pač vprašali, kdo ima prav, župan dr. Goričar, ali g. državni poslanec dr. Korošec. No veste, ker imajo pa liberalci povsod izjeme, bode gotovo imel naš župan prav — in ni se mu treba ravnati po točki 62. občinskega reda. Ravno tako se ravna naš g. načelnik rokodelske zadruga. Sklicuje občni zbor brez vsake odborove seje; ako si želi odborniki ogledati račune, mu ni dovoljeno, sejnega zapisnika ne smejo niti pregledovalci računov pogledati. — Čudna izjema, kaj ne? — Blagajnik požarne brambe je odložil odborništvo in — blagajno. Liberalci krasno napredujejo.

c Kmetijska podružnica Mestinje—Sv. Peter na Medvedovem selu naznanja, da bo potovalni učitelj Alojzij Pirstinger imel poučno predavanje o pomladanskih delih v vinogradu in v sadovnjaku na praznik Marijin 25. marca ob pol 9. uri popoldne v Zibiki v stari šoli in ob 3. uri popoldne pri Sv. Emi v kaplaniji, v nedeljo, dne 28. marca pa ob pol 9. uri predpoldne na Siadki gori v župnišču in ob 3. uri popoldne pri Sv. Petru na Medv. selu v župnišču. Udje, udeležite se polnoštevno teh poučnih shodov!

c Sv. Peter na Medvedovem selu. Prav živahno se giblje pri nas. O tem pričajo naši poučni shodi. V nedeljo, dne 7. februarja je poučni shod mladeniške zveze zbral sedemdeset domačih mladeničev. Našega g. župnika je mikalo izvedeti, kdaj hodimo mladeniči po letu in kako živimo pri delu v tujini. Zahimiv je bil razgovor. Od toč jih je precej bilo v delu na železnici pri Kremsu na Nižje-Avstrijskem, nekaj na Gornjem Štajerskem, precej v Bad-Gasteinu na Solnograškem, nekaj na Koroškem, Bavarskem in Vestfalskem. G. župnik nam je na srce polagal, naj bi lahkomišljeno ne šli od doma, kjer po letu manjka delavcev in propada domače gospodarstvo. V tujini naj bi svoje verske dolžnosti natančno spolnjevali, zaslužke lepo hranili, se varovali pijančevanja in zapravljanja. Vsak naj bi imel svoj časopis, in sicer dober časopis. Tujina silno slabo upliva na naše ljudi, pozna se to žalibog vse preveč. Treba je torej združenega dela dušnega pastirja in vseh dobromislečih župljanov. Zeleti je, da bi vsi, ki letos gredo na tuje, se prej oglašili pri dušnem pastirju, da prejmejo potrebna navodila. Če se to zgodi, bo ta poučni shod rodil lep sad. Daj Bog!

c Sladka gora. Med gorovjem skrita naša župnija je v zadnjem času vsa oživela, to pa posebno po izobraževalnem društvu in po Marijini družbi. V Marijino družbo je bilo na Svečnico ob ganljivi sirovečnosti vsprejetih 124 deklet in 23 mladeničev. Daj Bog krepko rast prekristni družbi v blagor naše mladine! — Naše izobraževalno društvo je pokazalo ob občnem zboru, da res vzorno deluje. Prvo leto svojega obstanka je štelo precej nad 100 udov, udje pa so prebrali nad 1000 knjig. Med dobrotniki društva sta posebno odlična naša vrla rojaka župnik Zdolšek in profesor dr. Šket. Občni zbor je pozivaljo lepo petje naše mladine. Z vsjo pozornostjo smo poslušali bodrilne besede č. g. Jurka, ustanovitelja našega društva, sedaj župnika v Hamecah. Dobri gospod, Bog Vam plačaj ves trud, ki ste ga posvetili našemu društvu! Ne pozabimo Vas. Zborovalce je se posebno razvnela navdušujoča beseda župnika Gomilška. Veljala je možem in ženam, mladeničem in mladenkam, kako naj delujejo pri društvu za svojo izobrazbo. Lepe nauke bomo upoštevali in novi odbor, očiščen nasprotnikov, bo vse storil za procvit društva, da izve svet, da tudi mi Sladkogorčani čvrsto napredujejo.

c Sv. Vid pri Grobelnem. Dne 4. t. m. smo spremili k večnemu počitku Francisko Dečman, posestnico v Spod. Selcah. Velikanski pogreb je kazal, kako priljubljena je bila rajna ženka. Vsi, kateri so jo poznali, so prišli, da ji izkažejo zadnjo čast. Vrli pevski zbor je pod vodstvom g. kaplana zapel krasno in vsem v srce segajočo pesem. Rajna je pustila štiri majhne otroke ter žalujočega moža, brata in očeta. N. v m. p.!

c Šmarje pri Jelšah. Občni zbor Kat. slov. političnega društva za šmarski okraj v četrtek, dne 11. marca je bil velezanimiv. Udeležba nad 300 mož, med temi največ Šmarčanov, pa tudi vse sosednje župnije so bile zastopane. Došli so vsi šmarski pristaši Štajerca, ki so za celih 14 dni agitirali za udeležbo na shodu in pa proti zavarovanju. Zbor otvori pred-

sednik, župnik Gomilšek, ki obenem poda kratko sliko o delovanju društva v pretečenem letu. Nato je bil soglasno izvoljen novi društveni odbor. Sedaj nastopi državni poslanec Pišek. Poroča o delovanju zaključnega državnega zbora. Kar se tiče zavarovanja, katerega korist je očitna tudi za kmeta, še bomo 2—3 leta čakali na postavlo! Seveda se mora veliko spremeniti v vladnem načrtu, da bo ugodna za kmečki stan. Zadosno pojasniti te postavbe v kratkem govoru ni mogoče. S. K. Z. bo izdala posebno knjižico o zavarovanju, da lahko vsak spozna prednosti in hibe tega načrta. Poslanci bomo vas vprašali in kako se boste izrekli, tako bomo glasovali. Neumno pa je prej kričati zoper zavarovanje, predno sploh kaj natančnega veste o njem. Poslanec opozori na deželnozbornske volitve, ob katerih naj bi se vsi kmetje oklenili S. K. Z., da bo kaj uspeha za nje. Po poročilu so se začeli med velikim vriščem oglašati nekateri štajercijanci. Poslanec Pišek je vsakemu odgovoril. Govorili so še gostilničar Skale in kmeta Vrečko Jak. in Stoklas. Radi neumnega obnašanja štajercijancev žal ni bilo mogoče mirno razpravljati. Ljudje, ki vso modrost zajemajo iz ptujskega lista, znajo pač delati nemir in šum, za pravi kmečki napredek pa so gluhi. Predsednik Gomilšek je opozarjal zborovalce, kako je potrebna za kmeta združitev in edinstvo, da bo bodočnost ugodnejša zanj. Seveda so štajercijanci vpili, da se ne zapisati v Kmečko zvezo. Naših pa je mnogo pristopilo. Končno je bila soglasno sprejeta resolucija, ki odobrava ustanovitev Slovenske enote in tirja od naših poslancev, da tudi v bodoče odločno zastopajo kmečke koristi. Zborovanje je trajalo 3 ure.

c Šmarje pri Jelšah. Tukaj je v četrtek, dne 11. marca bila skupna seja dekanijskih odborov za Šmarje in Rogatec. Odbora sta se nanovo sestavila. Sklenila se je revizija vseh društev S. K. S. Z. v obeh dekanijah, določili so se revizorji in način revizije, ki je velikega pomena za napredek društev.

Brežiški okraj.

Vinski sejem. Novoustanovljena podružnica c. kr. kmetijske družbe štajerca za brežiško okolico priredi v sredo dne 31. marcija t. l. od 9. ure naprej v prostorih Narodnega doma v Brežicah vinski sejem. Vinogradnikom iz okolice, osobito iz slavnoznanih bizeljskih, pišečkih in sromeljskih gor, bode ta dan ponudena prilika, svoj izborni vinski pridelek po primerni ceni spraviti v denar. Ker je železniška zveza od vseh strani v Brežice ugodna, nadejati se je, da se tega vinskega sejma udeleži veliko število kupcev posebno gostilničarjev, ki znajo ceniti žlahtno kapljico, od blizu in daleč.

b Brežice. Naše mlado izobraževalno društvo, ki tako živahno deluje, razpošilja že vabila k prvi gledališki predstavi. Na praznik Marijinega oznanjenja, dne 25. t. m. po večernicah predstavljajo namreč dekleta - članice igro v 3 dejanjih „Najdena hči“. Začetek ob pol 4. uri v veliki dvorani Narodnega Doma. — Sploh je zanimanje za igro splošno. Velika ovira je pač, da manjkajo primerni prostori, pa upamo, da bomo kmalu vse premagali. V kratkem se nadejamo že ustanovitve dekliške zveze izobraževalnega društva. Fantje, naša skrb boji, da ne zastanemo v tem oziru, ampak naj kmalu svet izve, da imamo tudi že mladeniško zvezo!

b Zdole pri Brežicah. Tukaj se živahno pripravljamo na občinske volitve, ki se bodo vršile v kratkem. Štajercijanci, pod vodstvom znanega posilnemškega trgovca, hočejo priti do zmage zlasti s pomočjo obilnih posestnikov zunaj občine, ki pa imajo posestva na Zdolah. Tako bi jim naj prišli na pomoč Goričani in Aužlani. Toda upamo, da možje, ki doma vedno volijo s kat. slovensko stranko, na Zdolah ne bodo volili z nemškutarji!

b Sv. Peter pod Sv. gorami. Podpisani sem tožil g. dr. Ferdo Kunej-a radi razžaljenja na časti; ker je g. obtoženec meni dal popolno zadoščenje, odstopil sem na njegovo prošnjo od vlozene tožbe. — Ivan Lah, kaplan.

Najnovejše novice.

Na zadnjo srbsko spomenico bo Avstro-Ogrska odgovorila v petek, v soboto pa bo poslanik grof Forgach oddal odgovor v Belgradu.

Listnica uredništva.

Št. Janž pri Sp. Dravogradu, Sv. Tomaž pri Ormožu: Za to številko prepazno. Pride prihodnjič. — Ker nam je hudo pomanjkovalo prostora, smo bili primorani, več dopisov odložiti za prihodnjo številko, kakor: Dobje pri Planini, Terbegovci, Dramlje, Sav. dolina, Slov. Bistrica, Šmarje, Rečica, Pilištanj.

V povzdigo novih živinskih sejmov v Št. Pavlu p. P. (Sav. dol.)

se naznanja, da se ne bode letošnje leto nikakoršne sejmovine pobiralo. — Opozarja se tudi na tiskovno pomoč v „Velikej pratiki za leto 1909“, kjer sta zadnja dva sejmiska dneva t. j. 6. sept. in 4. november premočno razločno označena. Prididite torej le dne 3. aprila, 6. septembra in 4. novembra mnogoštevilno!

227

Županstvo Št. Pavel p. P.

VABILO

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice

v Šmartnu ob Paki

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

kateri se bo vršil v nedeljo, dne 28. sušca 1909 popoldne ob 3. uri v župnišču v posojilniških prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnikstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1908.
4. Volitev načelnikstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

228

Načelnikstvo.

Ako občni zbor ob navedeni uri ne bi bil sklepčen, vrši se na istem mestu in z istim dnevnim redom čez pol ure drugi občni zbor, ki bo sklepal brez ozira na število članov.

== Posojilnica na Vranskem ==

I. Z. Z. N. Z.

vabi svoje zadržnike na

redni občni zbor

dne 25. marca 1909 ob treh popoldne v zadržno pisarno na Vransko hiš št. 82.

VSPORED:

1. Potrditev letnega računa.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Revizijsko poročilo Zadržne Zveze.
4. Izvolitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
5. Slučajnosti.

225

Načelnikstvo.

Vabilo

na

I. redni občni zbor

„Kmečke hranilnice in posojilnice v KONJICAH“

registrirane zadruge z neomejeno zavezo ki se vrši v nedeljo dne 21. sušca 1909, ob 3. uri popoldne v posojilniških prostorih s sledečim vspreedom:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1908.
4. Sprememba pravil.
5. Slučajnosti.

K občnemu zboru imajo kot poslušalci pristop tudi neudi.

229

NAČELSTVO.

VABILO

k

rednemu občnemu zboru Hranilnice in posojilnice na Polzeli

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

kateri se vrši v nedeljo dne 28. marca t. l. v občinski pisarni št. 2 na Polzeli. Začetek ob 3. uri popoldne.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

231

K obilni udeležbi vabi

Načelnikstvo.

Zahvala.

Ker se nam ob smrti našega iskreno ljubljenega soproga oz. očeta, gospoda

Jakob Vodenik-a

ni mogoče vsakemu posebej zahvaliti za vse iskrene izraze sožalja in vsem darovateljem krasnih vencov, zahvaljujemo se tem potom vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in vsem, ki so prihiteli od blizu in daleč, da spremijo dragega pokojnika k večnemu počitku. Pred vsem se zahvaljujemo gg. načelniku in uradnikom tukajšnje postaje, preč. duhovščini, posebno preč. g. župniku za srce pretresujoče in tolažljive besede ob odprtem grobu, zastopnikom žandarmerije in požarne brambe, tovarišu in konečno vsem onim, ki so se ob odprtem grobu poslovili od dragega ranjkega pokojnika.

Poljeane 15. marca 1909.

237

zalujoča žena in

Pojasnila o inseratih daje

upravištvu samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko s: 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 13. marca 1909.

Trst . . . 30 77 79 17 52
Line . . . 35 6 73 88 90

Več tisoč zelo lepih cepljenih trsov, kakor tudi vkorenjenega divjaka vse rip. port. ima na prodaj posestnik in trtničar Franc Bračko Sv. Peter pri Mariboru. 220

Pobožna, spretna kuharica išče službe v malo župnišče na deželi. Naslov pove uprav. Slov. Gosp. 218

Razpis službe organista in mežnarja pri Sv. Antonu v Slev. gor. do 3. marca. Prednost ima tisti, ki poje prvi tenor. Cerkv. predstojništvo. 215

Vinogradniki, pozor! Več tisoč lepih divjakov velikolistnate riparie portalis in nekaj tisoč ključic še ima oddati Franjo Gnilšak, Sv. Barbara v Haložah. 221

Krojaški učencem se sprejme pri Ignacu Božič, Tegetthoffova ulica št. 16, Maribor. 214

Na prodaj je mala zidana hiša s 3 sobami, kuhinjo, 3 kleti in dle, vse še v dobrem stanju, zemlje 1/2 orala z raznim sadnim drevjem in bradjo, čisto pri trgu, za rokodelce male obrti primerno. Prevzitek za eno osebo je 1 soba, klet in del vrta z nekaj drevesi. Cena 1000 K; 300 K se lahko brezobrestno po 100 K na leto plačuje. Resni kupci naj priložijo znamko za odgovor! Naslov: Ivan Vrečko, posestnik, Podčetrtek, (Štajersko). 230

Mežnar, neozenjen, 26 let star, želi nastopiti službo v večji ali manjši župniji. Naslov v upravištvu. 222

Kupiti želi proti pogledu čisto-krvno, veliko kitajsko pleme svinj in sicer enega, 1/2 leta starega zdravega mrjasa, kakor tudi nekaj malih prasov od 8 - 10 tednov starih Antonja Osirnik, posestnika v Arlici, pošta Vuhred, Štajersko. 213

Proda se hiša s tremi stanovanji, gospodarsko poslopje, svinjski hlevi, goveji hlev, veliko brad in blizu pol orala dobre zemlje za 3800 kron, v Poberžu, četrt ure od Maribora. Naslov v upravištvu. 224

Krojaški pomočnik se sprejme na stalno delo pri g. Joh. Partliču v Studencih pri Mariboru, okrajna cesta št. 3. 232

Cevi za studence, okoli 20 metrov dolge, se po ceni prodajo. Peter Zupančič, posestnik v Bistrici pri Mariboru. 236

Lepo posestvo se prodaja. 7 oralov zemlje, sadonosnik, vinograd, sečen gozd, polja, novo zidana hiša, obstoječa iz 2 sob, kuhinje, 2 kleti in stiskalnica. Proda se po ceni. Leži blizu Maribora. Vpraša se v gostilni „Zur Tserne“ v Krčevini. 205

Krojaški pomočnik se takoj sprejme pri Alojzu Hoffmann, krojaški mojster, Deutsch Feistritz 145. 238

Lepa, solnčnata, enonadstropna, najemna hiša, z drugimi poslopji, večimi hlevi, pokritim kegljiščem, tri vrtovi, veliko dvorišče, za vsako obrt primerno, z dobro idočo pekarijo, se radi boleznijo zelo po ceni prodaja. Natančnejša pojasnila daje lastnica gospa Nowakowsky, Reitergasse 5, Maribor. Pjarkarija se tudi lahko posebej prodaja. 239

Lepa kupna prilika. Proda se lepo posestvo z gospodarskim poslopjem vred, katero meri okoli 1 hektar 59 arov in na lepem prometnem in vinorodnem kraju pri glavni cesti, pri vodi, poleg farne cerkve, materijal za stavbo, (dober kamen) je na posestvu, primerno za vsako obrt. Cena po dogovoru. Vprašanja se naj pošljejo na gosp. Antona Urek, posestnika v Brezjem, pošta Pišce pri Brežicah, in se naj znamka za odgovor priloži. 210

Lepa njiva v Zrikoveh pod Mariborom se da v najem; ista meri 11:15 □ klatrov. Več se izve pri lastniku Mihael Senčar pri Sv. Petru pod Mariborom. Povprašuje se naj do 15. aprila. 235

Some Kašelskega zelja prodaje 20 gr. (navadno žlico) za 1 K poštine prosto, Ig. Mercina, posestnik v Zg. Kašlju p. D. M. v Polju, Kranjsko. Denar je poslati naprej, sprejemajo se tudi poštne znamke. Na naročila brez denarja ozira se le pri znanih naročnikih. 140

135.000 cepljenih trt različnih sort sortiranih kakor: Sjlvanec, Laški rizling in še 11 drugih vrst črnih in belih 10.000. Okorenjenih bilk, trte so cepljene večine na Riparijo portalis, cena 100 komadov 12 kron, bilke 3 krome 100 komadov. Ceniki na zahtevo. Imam tudi 480 hl vina belega, črnega in rudečega, pošiljam od 56 litrov dalje po 30 v liter. Za poboje se priporoča Josip Cotič, trtničar in posestnik vlnograda v Verhpoli p. Vipava (Kranjsko). 28

Proda se hiša, visokoprtilična, novozidana, s 5 sobami, kuhinjo, 3 kleti, lepo dvorišče, ki se zapre, konjski hlev za 2 konja, kravji hlev za 2 kravi in svinjaki za 4 svinje. Zraven hiše se prodaja lep sadonosnik, vrt za spize, nekaj travnikov in njiv. Hiša leži v trgu št. Jurju tik cerkve, ima dvojno pročelje in je najbolj primerna za kakoga trgovca ali upokojenega župnika. Cena primerna, odplačilo lahko. Natančnejše se zve pri g. F. Praunseis v št. Jurju ob juž. žel. 93

Ajno najboljšo kakovosti priporoča Ivan Sulčić, posestnik apnenic v Zidanem mostu. 160

Proda se trgovska hiša z gostilno in trafiko na dobrem prostoru pod ugodnimi pogoji, takoj. Ponudbe na upravištvu „Slov. Gospodar“, Maribor. 165

Majarji

brez otrok za delo v vinogradih v graški okolici se sprejmejo. Vpraša se pri lastniku, Gradec, Triesterstr. 54, gostilna. 212

Lepo urejeno posestvo, ležečo na okr. cesti Celje-Dobrna, obstoječe iz hiše, mlina, žage z vodno silo, vse v prav dobrem stanju, več močnih gospodarskih poslopji, nova prostorna klet, vrt, več oralov njiv, travnikov in gozdov, lepi sadonosniki in vinograd, se radi prerane smrti takoj prodaja. Ker je dobro idoča žaga, se posebno priporoča lesotrcem. Kupcem se je oglašiti pri Juriju Smeč, veleposestnik in oskrbnik Novacerkev p. Celju, Štajersko. 171

Slikarski in plesarski učencem se sprejme v župnijski ulici št. 3. v Mariboru. 204

Orgljska in mežnarska služba se odda v Majšbergu s prvim majnikom. 190

Malo posestvo eno uro od Maribora, obstoji iz treh lepih hiš, ena kuhinja, 2 kleti, stiskalnica, 6 svinjskih hlevov, in hlev za govejo živino, tudi lep sadonosnik. Pezve se pri gospodu Jožef Novak v Poberžu št. 269. 201

Krojaškega učenca sprejme gosp. Simon Mayr, Koroška ulica, Maribor. 202

Proda se lepa hiša s štirimi stanovanji, zraven je tudi tri orle njive, kateri se lahko kot stavbeni prostor porabi. — Cena 10.600 K. Pripravno za vsako obrt. Naslov v upravištvu. 196

Trgovino z mešanim blagom, tobakom in žganjem, s shrambami in stanovanjem, blizu farne cerkve v Slivnici pri Mariboru, ob državni cesti, 8 minut od železniške postaje „Orehova ves-Slivnica“ (Nussdorf-Schleinitz), da takoj v najem pod ugodnimi pogoji. Ana Wreg. 192

Pomočnika na žago, z dobro vodo, sprejme takoj Martin Kuncič v Grobinskem kloštru Pošta Stift-Griffen Koroško. 184

V večjem trgu se prodaja posestvo z enonadstropno hišo, 3 gospodarskimi poslopji, poljem in gozdnimi parceli, v hiši je stara gostilna in je za vsako obrt pripravna. Plačilni pogoji skrajno ugodni. Natančnejša pojasnila daje Jos p. Póka Zuženberg Dol. Kranjsko. 198

Dobre vpeljana kovačnica s stanovanjem, celo pri cerkvi, se da v najem, ker ima mnogo pravka in potrebuje pomagala. Natančnejša pojasnila da lastnik Franc Fišer, posest. trg. lesa in živine, Sv. Benedikt v Slov. gor. 191

Samostan oo. minoritov v Ptaju išče pridnega mežnarja. Krojači imajo prednost. Služba se nastopi s 15. aprilom t. l. 203

Pristne pisemske znamke Cerk. zastoj. Rudolf Keil, Gablonz a. N. (Avstrija).

Lepo posestvo 10 minut izven mesta Ptuj z nekaj orali zemlje se takoj prodaja. Naslov v upravištvu lista. 208

V prometnem kraju Savinjske doline pri trgu, kolodvoru in blizu tovarne, se da v najem, ali pa se tudi pod jako ugodnimi pogoji prodaja, in to radi oslabelosti. Novo zgrajena hiša z gospodarskim poslopjem, vrtom, itd. ali pa tudi brez tega — na željo. Hiša je pripravna za različne obrtnike, poleg hiše je tudi delavnica, kakor tudi gostilna, prodaja tobaka in trgovina s specerijo in usnjem itd. Ponudbe naj se pošiljajo pod naslovom F. N. S. št. 24-16, poštni zapor, Polzela. Vprašanjem naj se priloži znamka. 226

Razpisuje se služba organista, cerkovnika in očinskega tajnika v šestih malih občinah tuk. župnije. Dohodki: prosto stanovanje z 2 sobama in kuhinjo, kletjo in svinjskim hlevom, stalna plača od občine na leto 600 K. Dohodke ima tudi od pogrebov, orglanih sv. maš in prostovoljne vinske beraje. Prošniki morajo biti izsolani Cecilijanci in zmožni, da prevzamejo obč. tajništvo. Razun tega se zahtevata brezpogojno dve lastnosti: vestnost in natančnost v cerkveni službi in pa treznost. Prošnje s spricvalom naj se vložijo vsaj do 15. aprila pri cerkv. predstojništvu Sv. Martin na Pohorju, pošta: Slov. Bistrica. Službo je nastopiti s 1. majem. Cerkv. predstojništvo Sv. Martin na Poh. 194

Štefan Kaufmann
trgovec z železom v Radgoni,
priporoča najboljšo ocelne motike in lopate, dobre kose in srpe, pravo štajersko železo se dobi po najnižji ceni in solidni postrežbi. 998

Vsak vinogradnik dobi zastoj!! eno stotino cepljenih trsov, kdor jih naroči 1000 k.m. I. vrste. W. Riessling, cep. na pod. R. Portalis, kateri je sposoben za vsako lego in vsako zemljo, močno raste, obilo rodi in grozdje pa izvrstno kapljico deli. Cena I. vrsti je za vsako stotino 11 K in II. vrsti 5 K. Pošilja se vsakemu naročniku na zahtevanje varno na zadnje pošto. Naročiti je pri Francu Selinšek, trtnarju, pošta Naraplje pri Črni gori. 187

Kot ščafar želi na kakšnem posestvu nastopiti takoj mladenič z dobrim spricvalom, pošten, zanesljiv in trezen; razume dobro vsa dela z ameriškimi nsaadi ter s sadje-rejo, pa tudi poljsko. Ponudbe pod šifro: I. W. št. 101., na upravištvu tega lista. 176

Pozor, kmetice in dekleta!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, posredilo iznajti najboljšo sredstvo za rast las, t. j.

Kaplor št. II.

Isti deluje, da postanejo lasi gosti, dolgi in odstranjujejo prhljaj (luske) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je: eden lončič 3 K 60 v, dva lončiča 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: P. Juršič, lekarnar, Pakrac Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem.

Naznanilo.

Trse cepljene na Riparijo-Portalis lepo in močno zaraščeno, 18.000 komadov I. vrste: Mosler, silvaner, beli burgunder, laški rizling in muškati. Tudi divje trse Riparijo-Portalis po najnižji ceni ima na prodaj Franc Gole, posestnik in mli-183 nar pri Hrastovskem Gradu, občina Gornja Voličina.

Oddaja šolske stavbe v Št. Pavlu Savinjska dolina.

Zmanjševalna dražba vršila se bo dne 22. marca t. l. ob 9. uri dopoldne za izključno ceno 67000 K. Stavbeni operat, načrti in stroškovnih so pri šol. vodstvu Št. Pavel na vpogled. Vsak dražitelj mora pred udeležbo dražbe položiti 10% vadij t. j. v znesku 6700 K. Krajni šolski svet Št. Pavel, Savinjska dolina. 197 Načelnik: Wecaj.

Razglas.

C. kr. okrajno sodišče v Ormožu naznanja, da se bo na prošnjo dr. Omeleca upravitelja konkurza trgovca z mešanim blagom Franc Lah-a v Ormožu dne 29. sušca t. l. dopoldne ob 9. uri in če treba na naslednji dan prodalo vso ščacausko blago. To blago obstoji iz tkanin, volnene robe in špecarije. Vsaki kupec mora izdražbano stvar takoj plačati in odnesti. C. k. okrajna sodnja Ormož, odd. I, dne 8. sušca 1909. 217

Zahvala.

Ob tako bridki izgubi mojega moža, oziroma očeta, brata, i. t. d.

Jakoba Dolinar,

posestnika ter dolgoletnega cerkv. ključarja itd. pri Sv. Miklavžu, kateri je dne 7. t. m. po kratki a mučni bolezni previden s sv. zakramenti v 65. letu mirno v Gospodu zaspal, izrekamo najsrčnejšo zahvalo: oč. gospodoma domače župnije, č. g. bratu oziroma ujecu Ivanu Pajtlju za nagrobni govor in č. g. Kečku, g. dr. Spešič, cenj. učiteljstvu ter vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so se v tako ogromnem številu udeležili pogreba.

Sv. Miklavž pri Ormožu, dne 11. marca 1909.
Urška Dolinar, roj. Pajtlj Lojzka, Mimika, Matija žena
Blak Dolinar otroci 211

VABILO

XXV. redni občni zbor „Posojilnice v Konjicah“

regist. zadruga z neomejeno zavezo, ki se bo vršil v sredo dne 24. sušca 1909 ob 4. uri popoldne v lastni pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje letnega računa.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Sprememba pravil.
8. Slučajnosti.

Ako bi ob 4. uri popoldan občni zbor ne bil sklepčen, se isti vrši ob 5. uri popoldan pri vsakem številu udeležencev.

Opomba. Glasom zadrughnih pravil se smejo tudi tuji, bolni in ženskega spola zadrughniki dati zastopati z redno podpisanimi pooblastili po drugih zadrughnikih tega zavoda. 216

Načelstvo.

VABILO

občnemu zboru

Ormoške posojilnice, — registrovane zadruga z neomejeno zavezo — Friedauer Vorschussverein, registrierte Genossenschaft mit beschränkter Haftung, ki se odredi

na nedeljo, dne 28. marca 1909 ob 2. uri popoldne v zadrughni pisarni v Ormoži.

DNEVNI RED:

1. Poročilo predstojništva, polaganje računov in bilance za leto 1908.
2. Poročilo nadzorstva o računskem zaključku in bilanci.
3. Predlog predstojništva in nadzorstva o porabi čistega dobička.
4. Sprememba zadrughnih pravil.
5. Slučajni predlogi brez sklepanja.

Za slučaj, ako bi ob 2. uri ne bili zborovalci sklepčni, se ob enem odredi drugo zborovanje po § 33. zadrughnih pravil z istim dnevnim redom, kakor je za prvo zborovanje določen in na istem mestu, pa ob 1/2. uri, pri katerem so navzoči, oziroma zastopani udi sklepčni, ne glede na svoto zastopanih deležev, niti ne glede na število navzočih.

Ormož, dne 15. marca 1909.

233 Martin Ivanuša m. p. Dr. Ivan Geršak m. p.

Zahvala.

Za izkazano sožalje in za častno udeležbo pri pogrebu preljubega moža, očeta, starega očeta, gosp.

Jože Senčar-ja

in preljubega sina, brata, strica, gospoda

Jurij Senčar-ja

izrekamo vsem, osobito č. duhovščini in pevcom najsrčno zahvalo ter priporočamo nepozabna nam ranjka v molitev in blag spomin.

Bolehnečici, dne 9. marca 1909.

206 Žalujoča rodbina Senčar.

« Kdor hoče dobre »

travnike

in lepo živino imeti, ne pozabi gnojiti razun z Tomaževo žlindro tudi s

kajnitom ali še bolje s

prodaja na debelo in drobno po najnižjih cenah 207

trgovina z železnino in poljedelskimi stroji „MERKUR“, P. Majdič, Celje.

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru priporoča te-le tvrdke:

Neveste in ženini,
najdejo velikansko izbiro za obleke in perila v trgovini z manufakturnim in konfekcijskim blagom
M. E. ŠEPEC
MARIBOR, Grajski trg št. 2.

Premog in drva
prodaja, ter stavi tudi na dom
A. VERTNIK
trgovina z mešanim blagom,
:: premogom in drvami ::
Maribor, Koroška cesta.

Obleke in perila kupujete po najnižji ceni v trgovini z manufakturnim blagom
FELIKS ROP
MARIBOR, Poštna ulica št. 8.

Svoji k svojim!

Nova trgovina
Fr. Bureš,
urar, očalar in zlatar
v Mariboru
Tegethoffova cesta 33,
priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, očal, dalnogradov, raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let.
Vsi popravki se točno in hitro izvršijo.

Zakaj?

kupujemo pri
JOŽEFU ULAGA v MARIBORU,
Tegethoffova cesta št. 21.

Zato!

ker se tam dobi najboljšo blago po najnižji ceni in sicer za jesen velika izbir za moške in ženske obleke, najlepše svilnate robe, predpasnike, žensko in moško perilo, vsakovrstne preproge, vse najboljše vrste.

Pohištvo!

v veliki zalogi, kakor tudi matrace, divani, otroške postelje ter ogledala po najnižji ceni.
Franc Pieteršek, Maribor
Koroška cesta št. 10.

Narodna gostilna

Pri pošti
Maribor, Tegethoffova cesta 49
priporoča vedno sveže pivo, izvrstna domača vina ter mrzle in tople jedi.
Mar. Meden.

Tovarna za glinske izdelke v Račju

zdeluje s parnimi stroji iz najboljših, večkrat priznanih gline priznane najboljše izdelke, kakor: patentovano zarezno in vsakovrstno drugo strešno opeko, opeko za zid za oboke, dimnike, rekona-o-peke, plošče za tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.
Zaloga tudi v Mariboru, Cesarova cesta, pri kamnarju A. Glaser-ju.

Slovenske gospodinje!!
„Zvezdna“ cikorija
iz Prve jugoslovanske tovarne za kavine surogate v Ljubljani je res slovenski izdelek.
Varstvena znamka.

Slavnemu slovenskemu p. n. občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril v Mariboru, Šolska ulica št. 2 nasproti kavarni „Central“ moderno urejeno brivnico. Isto priporočam vsem zavednim Slovincem ob čisti in točni postrežbi v blagohotni obisk.
Odličnim spoštovanjem
IVAN BERGLES,
brivec.

Grozovite novosti
za moške in za ženske pri **Druškovič-u** v Slovenjgradcu.

Umetnost

ni slabo blago po nizki ali fino po visoki ceni kupiti, ampak umetnost je fino in dobro blago po nizki ceni kupiti in to je samo mogoče ako se osebno ali pismeno obrnete na slovensko trgovsko hišo :: na debelo in na drobno ::

R. Stermecki Celje,
katera razpošilja cenike, vzorce in blago po vseh slovanskih deželah in je danes najcenejša in najboljša trgovina na Sp. Stajerskem.

Spomladanski čas!
Priporoča vsakovrstna semena, deteljno staj., lucerno, radečo, (inkarnaat) travno seme, oves za seme, repno, svinško salnatno, korejavo, zeljavo seme itd. Nadalje: galico, brizgalnice, motike, gumi, trake, preja, liče ter vse potrebščine za vinograde; Tomaževa žindra, kose, vile, grablje ter razno orodje. Barthelovo kladivo apno, vsake vrste :: železa, šine, cement itd. — Kupuje vse kmetijske pridelke. ::
Alojzij Pinter
v Slov. Bistrici.

Edina narodna steklarska trgovina
FRAN STRUPI, Celje,
priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana, kamnine, vsakovrstnih šip, svetilk, ogledal in okvirov za podobe. Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah.
Najnižje cene — Najsolidnejša postrežba.
Na debelo — Na drobno!

Podružnice
Spljet, Celovec
:: in Trst ::

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2
sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po čistih **4 1/2%** Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.
Dolžniška glavica K 3.000.000. — Rezervni fond K 300.000.

Podružnice
Spljet, Celovec
:: in Trst ::

Južnoštajerska hranilnica v Celju v Narodnem domu
sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po štiri odstotke ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okrajci: Gornji grad, Sevnica, Šmarje, Šoštanj in Vranksko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 280.000 K. Zato razdeli znatne svote v obče koristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje. Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K.
Slovinci, poslužujte se
južnoštajerske hranilnice pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, da se naloži denar za mladoletne in varovance izključno le v **južnoštajersko hranilnico.**
Za brezplačno dopisiljatev denarja so položnice c. kr. poštnohranilničnega računa št. 18.818 vsakemu na razpolago.

SLAVIJA
je največja slovanska zavarovalnica, proti požaru in življenju.

Rokavice
vse vrste
hlače iz usnja, naramnice, razne bandaže, kakor na pr. kilne pase, trebušne obveze, suspenzorije itd. umetne ude ter različno v to stroko spadajoče delo lastnega izdelovanja, priporoča po nizki ceni
Franc Podgoršek,
bandažist in rokavičar Maribor, Grajska ulica 7.

Štampilje
iz kavčuka se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Lovske puške
vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom priporoča
Prva borovska tovarna orožja Peter Wernig
družba z omejeno zavezo v Borovni Koro c

Kemična pralnica oblek
H. Volk, Šoštanj
se priporoča za pranje in barvanje raznih oblek, kožu-hovin, rokavic i. t. d.
Lišpa od oblek ni treba odstraniti.
Edini slovenski zavod te vrste.

Ivan Ravnika Celje
priporoča svojo bogato zalogo špecerijskega blaga, suhih in oljnatih barv, firmeža in karboleja ter vseh vrst lakov, kupuje in prodaja deželne pridelke. Gostilničarjem priporočam vseh vrst mineralne vode, nadalje domače in ogrske salame. Poljedelcem priporočam za pomlad vsakovrstna poljska in trtna semena, za katerih kaljivost se jamči. :: Na debelo in drobno. — Nizke cene : točna postrežba. ::
S spoštovanjem:
IVAN RAVNIKAR.

„CROATIA“
edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba
„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po blisku nepremičnine vsake vrste: hišo, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd. ter premičnine, kakor: bišne oprave, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po jako ugodnih pogojih in nizkih cenah.
Vsa pojavnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trstu, Gorno št. 1.

Prvi zavod za graviranje in izdelovanje kavčuk štampilj. ::
Anton Černe,
Ljubljana Sv. Petra cesta 6.
Zunanja naročila izvršujejo se točno. Ceniki na zahtevo zastoj in poštnine prosto. Konkurrira z vsakim sličnim podjetjem.

Ptuj!
Domača tvrdka
Ptuj!
Anton Jurca naslednik ALOJZIJ SENČAR v Ptuj
priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnega, vedno svežega, najboljšega špecerijskega blaga, katero prodaja na debelo in na drobno pri točni postrežbi po najnižjih cenah. Kupuje tudi vse deželne pridelke, jajce maslo itd. po najvišjih cenah. ::
Pridi, poskusi in prihajal boš vedno!!

Velikonočne razglednice priporoča trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Mnogo, mnogo 1.000.000 kren
bi že samo v našem cesarstvu letno vel prigosodarili, ko bi se p. n. posetniki posluževali „Palma“, ki posepuje opiranje vsakovrstnih perutnih in dojitnih živali, jih obvaruje boleznim in ohrani sigurno, če so bolane za difterijo ali pa v prebavilih. 1 K poš. znamk (nakazano 6 v. več) prinese Palma z zavodilom poštnine prosto; spod 4 K ni povzetja! Priporočam se L. E. Weixl, priprav. št. živil, Maribor, Zofijev trg 3. Čez sto priznanj. Prospakati prosto. 1001

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Grajski trg št. 2 v hiši gostilne pri črnem orlu (Schwarzen-Adler).

Denarni promet je tekom osemmesečnega poslovanja čez en milijon kron.

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4 1/2%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4 3/4%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poroštvo po 5 1/2% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presega 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izvenih praznike. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne. 6

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnice.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v bistni hiši: „Hotel pri belem volu“ (Terschek), Graška ulica 9, I. nadstropje

HOTEL

„Pri belem volu“

priporoča

svoje veliko gostilno

30 sed za tuje po jako nizkih cenah

Rjakerijo v hiši

Debna in točna postrežba.

obrestuje

hranilne vloge po 4 1/2%, brez vsakega odbitka. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov hat vloge in jih obrestuje nepretrgoma. Sprejema vloge tudi na tohoti račun in jih obrestuje od dne vstopa do dne vstopa. V vsako varčevanja v malih meskih daje vplačnikom

domače nabiralnice

na dan nastaj, če vstopajo prvotno najmanj 4 K.

posejuse

na razljižba po 5% do 5 1/2%, ter na zastavo vrednostnih papirjev in na osebni kredit po ugodnih pogoji. Dolgove pri drugih zavodih ali osebni prevzame v svojo last proti povrnitvi malenkostnih gotovih stroškov. Prošnje in knjižice dela brezplačno, stranka plača le koleke.

Za vplačila po pošti se dajejo nastoj pošt. hranilnične položnice.

Uradni dan: vsak torek in petek dopoldne.

Vzročniki in prošnje se sprejemajo vsak dan, izvenih praznikov od 8.—12. ter od 2.—6. ure popoldne.

Lepa priložnost za kupce!

Je enonadstropna, obrestna hiša z vrtom in dobro gostilno, na leto 3.046 K obresti, zavoljo preselitve za 43.000 K na prodaj. (Pod dobrim kupom lahko na hiši 16.000 K dolga ostane). Zraven še je jako primeren prostor za mesarijo. Naslov v upravištvo. 132

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

Slavnemu občinstvu se priporoča dne 11. febr. 1909 na novo otvorjena manufakturna trgovina 116

Franc Souvan, sin

v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu 22 v LJUBLJANI.

Slovenec Konrad Skaza,

delavnica za vsa cerkvena dela v St. Ulrich, Gröden, Tirol

se najtopleje priporoča za vsa cerkvena dela. Velikanska zaloga sv. razpel. Novi zanimivi slovenski ceniki zastoj in franko. Postrežba solidna in hitra. 681

Cepljene trte

I. kakovosti vseh najboljših vrst na običajnih podlagah imajo za oddati:

L. štajerska, trsničarska zadruga, pošta Juršinci pri Ptuj;

trsničarska zadruga pri Sv. Bolfanku pri Središču;

trsničarska zadruga v Ljutomeru;

trsničarska zadruga v Žetalah pri Rogatcu; 865

Ceniki so na zahtevanje brezplačno na razpolago.

Naznanilo.

Vinogradnikom naznanjam, da imam 50.000 cepljenih trt na prodaj in sicer vrste Molser na portalis 20.000, Burgunder beli 20.000, Silvanec na Portalis 10.000. Trte so dobro zaraščene in vkoreninjene. Cena 100 komadov 15 K in korenjaki so tudi Rip. Portalis 10.000 stanejo 100 komadov 3 K. Kupci se naj blagovolijo oglasiti dokler je kaj zaloge.

Ivan Verbjak,

posestnik in trtnar, Spodnji breg, Ptuj.

Milan Hočevnar-Celje

Glavni trg štey. 10.

Priporoča za napravo domače pijače posebno dobro pripravo ali tvarino, tudi za vse vrste žganja in likera.

Olja, švicarskega sira, ogrske salame, kave 1 kg od 2 K naprej, rogatsko in radajnsko kisló

vodo, galico, žveplo in rafije. 180

Jamčim za dobro in solidno postrežbo.

Ali ste že kedaj dobili fonograf zastoj?

Valed moje najnovjše izvršitve valjarjev z zlatim trdim livom močnega glasu, vsestransko dobro izdelanih, mi je mogoče 2500 fonografov oddati zastoj. Na zahtevanje, kateremu priložite znamko 10 v za poštino, se vam dopolnje načrt, kako si lahko oskrbite velesanimiv koncert-fonograf zastoj in brezplačno. 155

I. zaloga fonografov in govornih strojev „Lowin“, DUNAJ VI. Mollardgasse 26.

Učenci in pomočniki

vseh obrtnih strok poizvejo za najboljšje mojstre, ako se obrnejo do skupne obrtne zadruge v Šoštanj. To poslovanje je čisto brezplačno. Oglasajte se obilne.

Skupna obrtna zadruga Šoštanj pol. okraj Slov. gradec

Načelnik: Iv. Šoln. 181

Steckenpferd-

milo z lilijinim mlekom

Najmehkejše milo za kožo

kakor proti pegam!

Dobiva se povsodi. 128

VABILO

k

občnemu zboru

Kletarskega društva v Ormož,

registrovane zadruge z omejeno zavezo,

ki se odredi

na nedeljo, dne 28. marca 1909 ob 10. uri predpoldne v pisarni ormoške posojilnice v Ormoži. ::

DNEVNI RED:

1. Poročilo predstojništva, polaganje računov in bilance za leto 1908.
2. Poročilo nadzorstva o računskem zaključku in bilanci.
3. Sprememba zadrughih pravil.
4. Slučajni predlogi.

Za slučaj, ako bi ob 10. uri ne bili zborovalci sklepni, se ob enem odredi drugo zborovanje z istim dnevnim redom, kakor je za prvo zborovanje določen in na istem mestu pa ob 1/2.11. uri, pri katerem so navzoči, oziroma zastopani udi sklepni, ne glede na svoto zastopanih deležev, niti ne glede na število navzočih.

Ormož, dne 15. marca 1909.

234

NACELSTVO.

Izjava.

Podpisani Maks Šribar, posestnik na Dobrovi, izjavljam pod častno besedo, da nisem pisal gospodu celjskemu vikarju o Martinu Pintaru, kmečkemu sinu na Dobrovi, v katerih se njega neopravičeno dolži različnih nenravnih djanj, ker jaz zato nimam ne vzroka in tudi ne povoda. Obžalujem, da sem nasproti g. vikarju govoril od drugih slišane neresnične obdolžitve, katere je Julijana Vovk morala danes pred sodnijo preklicati.

Prosim zato Martina Pintar za odpuscanje in se mu zahvaljujem, da mi je odpustil.

223

Maks Šribar.

Izjava.

Jaz podpisani obžalujem razaljavne besede, katere sem izrekel črez Marijo Muršec v Nadbišec.

209

Franc Lorbek.